

Pihaus

TÖSIN LIPPUKUNTALEHTI

HUHTIKUU 2003

TÖÖLÖN SINISET 70 VUOTTA

Tahdon rakastaa Jumalaani

ja lähimmäisiäni,

isänmaatani

ja ihmiskuntaa

toteuttaen

elämässäni

partioihanteita.

1933–2003

Töölön Siniset täyttää tänään 70 vuotta. Kädessäsi oleva Pihauksen juhlanumero on yhteenveto menneistä vuosikymmenistä, vaikkei se mikään historiikki olekaan. Jos Pihauksen kuvat ja tarinat palauttavat mieleesi jo kauan sitten unhoon jääneitä tapahtumia omilta partiovuosiltasi, niin tunnemme onnistuneemme siinä tavoitteessa, minkä olemme julkaisun tekemisessä itsellemme asettaneet.

Partioliike ja sen toimintamuodot eivät ole paljoakaan muuttuneet kuluneina vuosikymmeninä. Juuri tähän perustuu se hämmästyttävä suosio, mikä partiolla on edelleenkin nuorten – sekä tyttöjen että poikien – joukossa. Luonnossa liikkuminen ja sen ilmiöiden ymmärtäminen on edelleenkin yksi liikkeen kulmakivistä, ja tässä lajissahan tösiläiset ovat aina olleet eteviä.

70-vuotispäivä on kuitenkin vain virstanpylväs, jonka jälkeen lippukunnan toiminta jatkuu entiseen malliin. Saamme joukkoomme uusia jäseniä, ja ajan kuluessa syntyy uusia muistoja. Vaalikaamme näitä muistoja, vaikka ne iän myötä saattavatkin hieman haalistua.

Kerran partiolainen – aina partiolainen.

30. maaliskuuta 2003
Pihauksen toimitus

Kunnia Jumalalle ja rauha ihmisille

Partiolippukunta Töölön Siniset juhlistaa tällä julkaisulla 70-vuotista historiaansa. Pyöreiden vuosien täyttymisen yhteydessä on hyvä tilaisuus pysähtyä miettimään toimimme tarkoitusta. Mikä on partioliikkeen päämäärä? Mitä tarkoitusta varten Töölön Siniset ovat olemassa?

Lordi Robert Baden-Powell antaa oppaassaan partionjohtajille yllättävän vastauksen. Partioliikkeen perustajan mukaan partiotoiminnan päämäärä on kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisten kesken.

Päämäärä on siis sama, jonka enkelit ilmoittivat jouluevankeliumissa: Kunnia Jumalalle ja rauha ihmisille! Partiotoiminnan päämäärä ei siis ole itse keksitty, vaan suorastaan taivaassa ilmoitettu. Partio ei ole vain minua varten, vaan meitä varten. Partiossa emme ole vain etsimässä elämyksiä, vaan myös etsimässä Jumalan kunniaa ja rakentamassa rauhaa ihmisten välille. Voiko kukaan esittää asialleen mitään ylevämpää ja kestävämpää päämäärää?

Näillä sanoilla haluan tervehtiä lämpimästi partiolippukunta Töölön Sinisiä ja toivottaa sen työlle menestystä ja armollisen Jumalan runsasta siunausta.

Petero Auvinen
Helsingin piispa

Töölön seurakunnan tervehdys

"Hän on säätänyt ihmeellisten
tekojensa muiston;
armollinen ja laupias on Herra." Ps. 111:4.

Töölön Sinisillä ja Töölön seurakunnalla on pitkät yhteiset juuret. Tätä ilmentää osaltaan myös se, että Töölön seurakunnan perustamisen kantava hahmo pastori Ilmari Salomies toimi aikoinaan myös Töölön Sinisten lippukunnanjohtajana. Lippukunnan 20-vuotisjuhlissa edellisenä vuonna kunniapuheenjohtajaksi kutsuttu arkkipiispa Salomies puhui yllä olevan psalmitekstin pohjalta näin:

"Tänä iltana meitä kutsutaan omistamaan muistoamme sille nuorelle elämälle, jonka vaellustienä on ollut Töölön Sinisten 20-vuotispartiopolkku. Ne ovat muistoja yhteisistä aherruksista ja vaivoista kattokerroksessa tai kellarissa, muistoja yhteisten retkien riemusta, illoista nuotioiden hiljaisessa hartaudessa kaukana kodista, humisevissa metsissä. Näiden muistojen, partiomuistojen rak-

kaimpaan sisältöön kuuluu epäilemättä nuoren toveruuden voimaa antava rikkaus... Emme voi parempaa toivoa, kuin että partiotoveruus kirkkomme nuorissa saisi olla hyvän, puhtaan, varjellun toveruuden maailmaa... mutta kaiken keskellä on Kristus, Elämän Herra."

Näiden sanojen sisältöön voi nyt, 50 vuotta myöhemmin, lämpimästi yhtyä. Töölön seurakunta on vuosikymmenien kuluessa halunnut olla partiotoveruuden taustayhteisönä ja muistuttaa Kristuksesta, Elämän Herrasta. Tätä yhteistyötä haluamme jatkaa.

Onnea ja Elämän Herran siunausta 70-vuotiaalle Töölön Sinisille!

Töölön seurakunnan puolesta

Matti Poutiainen
kirkkoherra

Aina valmiina auttamaan

Töölön Sinisten Kannatusyhdistys ry on taloudellisesti ja henkisesti Töölön Sinisiä tukeva yhdistys. Sen juuret juontavat kauas historiaan ja lippukunnan vanhempainyhdistykseen. Yhdistyksen tärkein tukimuoto lippukunnalle on ollut Hirsalan kämpän hankinta ja ylläpito.

Nykyään kannatusyhdistyksen toiminnasta vastaa entisten tösiläisten muodostama veljespiiri. Taloudellisen tuen ohella lippukunnan johdolle pyritään antamaan myös henkistä tukea. Nuoret lippukunnan toiminnasta vastaavat partiojohtajat ovat ratkaisuissaan usein yksin. Keskustelumahdollisuus meidän vanhempien konkareiden kanssa tarjoaa mahdollisuuden verrata ratkaisuja ja joskus myös päivitellä olosuhteiden erilaisuutta.

Kannatusyhdistystä ylläpitävä veljespiiri edustaa katkeamatonta tösiläisyyttä aina 1930-luvun alusta tähän päivään saakka. Meille konkareille partio toiminta on muodostunut lähtemättömäksi "fläkiksi", josta haluamme antaa positiivisen

viestin nykyisille töseille. Joukossamme on useita entisiä lippukunnanjohtajia, lippukunnanjohtajan apulaisia, leirinjohtajia ja taloudenhoitajia.

Tänä päivänä teemme työtä Hirslan kämpän pelastamiseksi metsähallituksen maanmyyntisuunnitelmilta. Jos emme siinä onnistu, aloitamme uuden kämpän sijoituspaikan etsinnän. Tavoitteena on antaa lippukunnan käyttöön retkeilykohteeksi sopiva kämpä myös seuraaville toiminnan vuosikymmenille.

Töölön Sinisten Kannatusyhdistys onnittelee juhlijaa lippukuntaa. Töölön Siniset edustaa hienolla tavalla vanhoja tösiläisiä perinteitä. Toivotamme lippukunnalle, sen johdolle ja kaikille tösiläisille iloista toimintaa myös jatkossa.

Kari Pöyry

Yhdessä eteenpäin

70 vuotta on täynnä. Eläkeikä on jo ohitettu, mutta toiminta jatkuu vahvana edelleen. Töölöläiset partioperinteet eivät ole kuihtumassa pois Töölön "mummoutumisesta" huolimatta. Uusia jäseniä riittää ja vanhatkin jaksavat osallistua toimintaan aktiivisina. Toisaalta ilman kannatusyhdistyksen ja muiden vanhojen tösiläisten panosta olisi tämäkin lippukunta ollut suurempien ongelmien edessä. Suuri kiitos kuuluukin heille, unohtamatta kuitenkaan nykyjäseniä sudenpennuista johtajiin.

Vuonna 2003 olemmekin suurten haasteiden edessä. Kämppäamme tulevaisuus on vaakalaudalla, mutta pyrimme siihen ettei se varsinaiseen partiotoimintaan vaikuttaisi. Retkeily jatkuu ja nuoret jäsenet pääsevät jatkossakin nauttimaan Suomen luonnosta leireillä ja retkillä. Eivät tällaiset vastoinkäymiset meitä pysäytä.

Pidämme parhaan kykymme mukaan Tösin henkeä yllä jatkossakin. Edessä on vielä enemmän vuosia kuin nyt takana.

Martti Kyyri
Lippukunnanjohtaja

Tulevaisuuden rakentamista

Kun minulta pyydettiin ensimmäisen Pihauksen tekijänä tervehdystä tähän yhteiseen lehteen, ei kukaan kyllä arvannut, kuinka satuttavasti se herätti partiomuistojani. Niitähan toki on, aika kaukaakin. Liityin nimittäin lippukuntaan juuri sodan kynnyksellä, keväällä 1939. Siitä on yhä muistona jäsenkirja, jonka olen kaivanut esille nyt juhluvuotena.

Pihaus herättää vielä enemmän muistoja. Se synnytti silloin, kun TöSissä alkoi ennen kokematon kasvu, eikä vain poikien määrässä, vaan toiminnassa ja sen laadussa. Olimme todella suuri lippukunta ja Pihauksen tapaista tiedon levittäjää tarvittiin. Aloitan kuitenkin vähän kauempaa

Teimme 1947 Tösin ensimmäisen painetun lippukuntalehden, monenlaista riemua - jopa närkästystäkin -herättävällä nimellä Poiskotti. Siitä ei kaiken kaikkiaan juuri nyt enempää, vaikka ulkopuoliset julistivat sen olevan paremman kuin koko järjestön lehden. Painettua Poiskottia edelsi käsin tehty koenumero. Tuota Poiskottia teki ensisijassa kolme kaverusta, luokkatoveruksia ja saman Kotka-vartion jäseniä: Matti A. Pitkänen, Seppo Mattinen - partionimeltään Ameba - ja minä. Yksi valokuvasi, yksi piirsi ja yksi kirjoitti. Tässä kävi niin kuin sanalasku jo sanoo: nuorena opitun taitaa vanhanakin. Matista tuli maailmankuulu

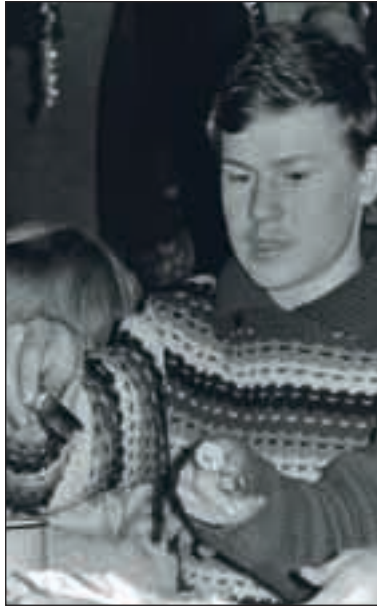
valokuvaajaprofessori, Seppo muutti Tanskaan ja elää nyt Italiassa, opiskeli taidemaalariksi ja on pitänyt useita näyttelyjä Suomessakin. Hänen taidettaan on lukuisissa museoissa maailmalla. Minä puolestani tein pitkän lehtimiesuran ja olin kymmenen vuotta kansainvälisen urheilutoimittajain liiton pääsihteeri asemapaikkani Budapest.

Kun teimme Pihasta, sain avukseni nuoren ja vikkelen miehen yhdestä tehokkaimmista vartiostamme, Sakari Niemen. Vuosia myöhemmin, ollessani Helsingin Sanomien urheiluosaston päällikkönä, otin hänet sinne töihin. Samat vahvat partiolaisen avut saattelivat hänetkin uralle, joka yhä jatkuu Hämeenlinnasta käsin.

Miksi kerroin tämän? Sen vuoksi, että se osoittaa mielestäni, että minkä kerran partiossa yhdessä ja erikseen opimme, voi kantaa läpi elämän, antaa siihen sisältöä ja niin kuin meidän kohdallamme, myöskin hyvät eväät ammattiin - ja ikuisen toveruuden.

Olen ollut TöSissä satojen poikien mukana rajattomalla riemulla ja innolla. Samanlainen tunne täyttäköön teidän kaikkien partiotailta ja koko elämää.

Matti Salmenkylä

Yrjöpäiväparaati Senaatintorilla 1920- 1930-lukujen vaihteessa.

Partioliike saapuu Suomeen

Lordi Baden-Powell perusti partioliikkeen vuonna 1907 Englannissa, ja Suomeen se saapui kolme vuotta myöhemmin. Silloinen venäläishallinto lakkautti partion ”yhteiskunnalle vaarallisena” melkein saman tien, mutta vuonna 1917 Suomen itsenäistyttyä – tai käytännössä jo hieman aikaisemminkin – alkoi partiotoiminta uudelleen. Yksi niihin aikoihin toimintansa aloittaneista lippukunnista oli Helsingin Siniset, jonka alaosastona Töölön Siniset runsaat kymmenen vuotta myöhemmin sai alkunsa. Helsingin Sinisten henkisenä kotina ja taustayhteisönä oli alusta alkaen Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys NMKY, joten kristillinen elämäntähtämys sävytti jo tuolloin käytännön partiotyötä.

1920-luku oli partiotoiminnalle osaksi nousun, osaksi laskun aikaa. Vuonna 1917 perustettu, kaikille partiolaisille yhteinen Suomen Partioliitto hajosi

osiin 1920 niin, että 1930-luvulle tultaessa eri katto-organisaatioita oli peräti viisi. Liittotason hajaannus jatkui aina 1940-luvulle asti, jolloin perustettiin Suomen Partiopoikajärjestö ja Suomen Partiotyttöjärjestö. Töölön Sinisten ”kotipesänä” oli aluksi

NMKY:n Partioliitto ja sittemmin Suomalaisten Partiopoikien Liitto, joka lakkasi olemasta vasta kun tyttöjen ja poikien yhteinen katto-organisaatio Suomen Partiolaiset perustettiin vuonna 1974.

Partiotoiminnan muodot

olivat jo tuolloin paljolti samoja kuin nykyään: pidettiin kokouksia, käytiin retkillä, suoritettiin luokamerkkejä ja kilpailtiin. On itse asiassa hämmästyttävää, kuinka vähän partiointi on muuttunut vajaassa sadassa vuodessa – jos ollenkaan.

Lippukunnan sudenpentuja kokouksessaan Ilmarinkadun kololla. Seinämaalaukset taiteili Jussi (Jusa) Suanto. Kuva on vuodelta 1932.

“Hermot kuntoon suunnistamalla”
oli teemana 7.11.1936

Töölön Sinisten historia alkaa päivämäärästä 13.9.1930. Silloin pidettiin Helsingin Sinisten Töölön alaoston perustava kokous. Taustalla oli havainto siitä, että Helsingin asutus oli levinnyt kauaksi lippukunnan ja Helsingin NMKY:n perinteiseltä toiminta-alueelta. Lisäksi kokoontumistilojen ahtaus pakotti keksimään uusia vaihtoehtoja toiminnan jatkamiselle. Ei siis ollut kumma, että päätös uuden alaoston perustamisesta nuijittiin pöytään nopeasti. Osaston nimeksi tuli Helsingin Sinisten Osasto II Töölö, ja sen johtajiksi lupautuivat Toivo Kataja (Topi) ja Jussi Lappi-Seppälä.

Osasto II:n muonavahvuuteen siirrettiin kaikki Helsingin Sinisten sudenpentulaumat, joita oli neljä, sekä lippukunnan Ahma-vartio. Alunperin oli ollut tarkoitus, että uudessa osastossa olisi vain sudenpentuja, mutta sattumalta Ahma-vartion jäsenet asuivat aivan uuden kokouspaikan (Fredrikinkatu 68) lähellä. Aikakirjoissa ei valitettavasti ole säilynyt täydellistä tietoa siitä keitä olivat nämä ensimmäiset ahmat, mutta heidän vartiojohtajanaan toimi Eero Ehnroth, ja Heikki Suomalaisen ja Osmo Hämäläisen tiedetään olleen vartion jäseninä.

1930-luvun alkuvuosien

toiminnasta on säilynyt päiväkirjamerkintöjä, joita on siteerattu muun muassa Pihauksen 60-vuotisjuhlanumerossa. Ne osoittavat, että kokouksia oli säännöllisesti, kalustoa hankittiin ja retkillä käytiin.

Osasto II:n jäsenmäärä kasvoi tasaisesti, eikä säännöllistä yhteydenpitoa emolippukuntaan juuri tarvittu. Kireä rahatilannekin helpotti, kun kalliiksi käyneen Fredrikinkatu 68:n tilalle löydettiin uudet tilat parin korttelin päästä Ilmarinkatu 2:sta. Muuttopäiväksi on kirjattu 4.10.1931. Nimi ”Töölön Siniset” vakiintui samaan aikaan osaston tosiasialliseksi nimeksi.

Töölön Sinisten joukkue Kultarannan leirillä 1936. Äärimmäisenä vasemmalla takana seisoo Yki Kohonen, lipputangon oikealla puolella takimmaisena on Topi Kataja. Kuva on julkaistu lippukunnan 20-vuotishistoriikissa ”Parhaan kykyä mukaan”.

Töölön Siniset perustetaan

Töölön Siniset in corpore Töölön kirkon pihalla. Kuvan alkuperä on jäänyt historian hämärään, mutta se lienee otettu 1930-luvun puolivälin tienoilla.

Omillaan pärjääminen antoi itseluottamusta, ja niinpä maaliskuussa 1932 lähti Helsingin NMKY:n johtokunnalle ehdotus, että Osasto II:sta muodostettaisiin itsenäinen lippukunta. Asia ei ratkennut ihan heti, mutta eräällä yhteensattumalla oli varmasti vaikutusta siihen, että hie-
man aikaisemmin perustettu NMKY:n Partiolitto lopulta 3.1.1933 hyväksyi Töölön Siniset itsenäisenä lippukuntana jäsenekseen.

Yllämainitun yhteensattuman aiheutti se, että teologian tohtori Ilmari Salonen – sittemmin Salomies ja arkkipiispa - joka siihen aikaan toimi pappina Pohjoisen suomalaisen seurakunnan Töölön piirissä, sattui syk-

syisenä iltana piipahtamaan Ilmarinkatu 2:n kokoustiloi-
sa. Mikä merkityksellisintä, hän ehdotti, että osaston toiminta siirrettäisiin kokonaisuudessaan uuden Töölön kirkon tiloihin, yhdeksi kirkon nuorisotyön muodoksi.

On arvattavissa, että tri Salosen esittämää ehdotusta ei kauan mietitty, koska se ilman epäilyksiä turvasi toiminnan taloudellisen puolen, antoi uudet toimitilat kirkon tornihuoneessa ja seurakuntatalissa, ja viitoitti aatteelliset suuntaviivat NMKY:n hengessä. Näitten tosiasioitten edessä NMKY:n Partiolitolla ei liene ollut mitään syytä olla ottamatta uutta lippukuntaa jäsenekseen.

Verenluovutus alkaa

Tammikuun 3. päivä ei kuitenkaan näytä vakiintuneen lippukunnan vuosipäiväksi, vaan sitä vietetään vasta 30. maaliskuuta. Selitys löytyy seuraavasta viestistä, jonka lippukunnanjohtaja Toivo (Topi tai Toby) Kataja lähetti kyseisenä päivänä vuonna 1933 toiselle tösiläiselle, ystäväelleen Yrjö (Yki) Kohoselle:

Kiire!

Terve Yrjö! Voisitko sinä uhrautua antamaan vertasi, sikäli jos löytyy samaa ryhmää, Naisten klinikassa olevalle synnyttävälle äidille. Kyseessä on muutama 100 gr. Minä olen valmis lähtemään kanssasi tarkastukselle. Olisi hyvä, jos jompikumpi voisi pelastaa näiden kahden hengen. Soita heti!

Topi

Yki sai pyynnön ajoissa, ja molemmat partiojohtajat riensivät Naistenklinikalle. Heidän veriryhmänsä tutkittiin, ja Topin veri sattui kuulumaan A-ryhmään, jota juuri tarvittiin. Näin synnyttävä äiti sai avun ja hänen henkensä pelastui.

Tästä tapahtumasta sai alkunsa partiolaisten Veriliitto, josta sittemmin kehittyi nykyinen Punaisen Ristin Veripalvelu. Ei siis liene yllätys, että Veripalvelussa Töölön Siniset edelleen muistetaan. Onpa käynyt sellainenkin yhteensattuma, että Veripalvelun johtajana on toiminut myös 1940-luvun loppupuolen aktiivi tösiläinen partiojohtaja Eero (Nassikka) Ikkala.

Uuteen kasvuun Töölön kirkolla

Uusissa kokoontumistiloissa ja seurakunnan huomassa vastaperustetun Töölön Sinisten toiminta lähti nousuun - ei vain jäsenmäärällä mitattuna, vaan ennen kaikkea partioinnin laadulla. Vuonna 1953 julkaistu TöSin 20-vuotishistoriikki *Parhaan kykyni mukaan* kuvaa tätä aikaa nimellä "onnellinen 1930-luku". Sitä se epäilemättä olikin: järjestettiin kursseja partiotaidoissa, sovellettiin niitä käytännössä leireillä ja retkillä, osallistuttiin lippukuntien välisiin kilpailuihin ja pärjättiin niissä aika hyvin.

Samalla vuosikymmenellä liit-

tyivät TöSiin myös ne pojat jotka myöhemmin 1940-luvulla Ykin johdolla perustivat maineikkaan Sämpylät-nimisen vaeltajakillan. Killan rivit ovat ymmärrettävistä syistä jo harvenneet; yksi viimeisistä mohikaaneista on Lassi Westerling, joka sivumennen sanoen on elävä tietosanakirja kaikessa mikä liittyy TöSin toimintaan 1930-luvulta aina nykypäiviin asti.

Vuosikymmenen loppupuolella asutus oli levinnyt Töölöstä yhä pohjoisemmaksi, ja tuli harkittavaksi kysymys pitäisikö Töölön pohjoisosiin sopivaan

paikkaan perustaa lippukunnalle toinen toimintapiste. Neuvottelujen tuloksena tehtiin maaliskuun 19. päivänä 1939 päätös perustaa uusi osasto Töölön Siniset II, jonka toiminta-alueeksi

tuli taka-Töölö. Ei kestänyt kauaakaan, kun osasto itsenäistyi ja sai nimekseen Töölön Nuotioveikot.

Partiojohtaja Alfons Äkerman – paremmin tunnettu nimellä Brigadis – vaikutti merkittävästi Töölön Sinisten toimintaan 1930-luvulla, vaikkei hän lippukunnan jäsen varsinaisesti ollutkaan. Brigadis kutsuttiin lippukunnan ensimmäiseksi kunniajohtajaksi vuonna 1935. Kuva on otettu Brigadiksen hautakiven paljastamistilaisuudesta Hietaniemen hautausmaalla vuonna 1964. Kuvassa etualalla muistopuhetta pitämässä Pauli Kanerva.

Ylh.: Brigadiksen (1.5.1876 – 19.6.1954) hautakivi.

Edellisen vuosikymmenen toimeliaisuus katkesi äkillisesti talvisodan syttymiseen. Valtaosa TöSin johtajistosta oli joutunut ensin ylimääräisiin kertausharjoituksiin ja sitten rintamalle. Töölön kirkolla oli hiljaista, vain muutamat rintamalta lomalle päässeet johtajat pistäytyivät ja kirjasivat ajatuksiaan kokoontumisaikana päiväkirjaan.

Talvisodan päätyttyä lippukunnan toiminta hetkeksi vilkastui pienen johtajaporukan avustuksella. Tähän joukkoon kuuluivat muun muassa Topi Kataja, Pauli

korkeatasoinen toiminta, kun koulutettavia oli niin paljon. Apuna tähän käytettiin toimivampaa organisaatiota, vartionjohtajaneuvostoa ja tietysti johtajien isompaa työpanosta.

Vuonna 1946 ilmestyi lippukunnan lehden Poiskotin ensimmäinen numero. Kaikkiaan Poiskotti ilmestyi kyseisenä vuonna neljä kertaa. Lehden teki erikoiseksi se, että kaikkien numerot olivat käsin tehtyjä. Poiskotin toimituskuntaan kuuluivat tuolloin – kaikki Kotka-vartiosta – Matti Salmenkylä

(Masa), Eero Ikkala (Nassikka), Matti A. Pitkänen (Pätkä), Timo Suviranta (Samuli) ja Seppo Mattinen (Ameba). Lehden loistelas ulkoasu oli nimenomaan Ameban ansiota. Seuraavana vuonna lehteä alettiin painaa, ja painettuna Poiskotti ilmestyi muutaman kerran vuodessa vuosina 1947 ja 1948.

Lehti oli ulkoasultaan ja sisällöltäänkin niin upea, että sitä Helsingin Partiopoikapiirin Heppu-lehdessä arvosteltiin aika happamaan sävyyn: ”Onhan kyllä niin, että Poiskotti on useissa

kohdin ollut jopa parempi kuin Partio, mutta tämä ei suinkaan ole toimitukselle mikään kunnia, vaan päinvastoin suuri häpeä.” Tällaisen väitteen logiikkaa on kylläkin aika vaikeata ymmärtää.

Poiskotin toimittaminen osoitautui kuitenkin liian raskaaksi tehtäväksi, ja niinpä se vuoden 1949 alusta muuttui sekä painoasunsa, kokonsa että nimensäkin puolesta. Lehden uudesta nimestä järjestettiin kilpailu, jonka ehdotuksellaan ”Pihaus” voitti Antti Saarialho.

Sotien aika – myrskyajan partiointia

Kanerva (Päli), Arvo Lystinen, Jorma Kilpi ja Heikki Wirta. Vartioita oli tuohon aikaan neljä, joista mainittakoon Haukat ja sen vartionjohtaja Lassi Westerling.

Kesäkuussa 1941 alkoi jatkosota, ja TöSin harvalukuinen johtajisto joutui rintamalle. Vastuu toiminnasta jäi nuoremmille, mutta täydellistä katkosta toimintaan ei tullut missään vaiheessa. Säästöliekillä toimiminen jatkui sodan loppumiseen saakka, vuosina 1942-44 lippukunnan vetovastuun jakoivat Pauli Kanerva ja Antti Örmälä.

Sodissa kaatui kaikkiaan seitsemän lippukunnan jäsentä, kaksi talvisodan ja muut viisi jatkosodan aikana.

Rauhan tultua alkoi aktiivinen partiotoiminta uudelleen, ja lippukunnan jäsenmäärä lähti nopeaan nousuun. Virallisen tilaston mukaan (*lähde: Parhaan kykyni mukaan*) vuonna 1944 lippukunnassa oli 72 jäsentä, ja vuonna 1950 jo huikeat 241 jäsentä. Suuri jäsenmäärä oli haaste lippukunnan johtajistolle: miten varmistaa laadullisesti

Töölön Siniset ryhmäkuva Töölön kirkolla vuonna 1948. Eturivissä seisovat vasemmalta Eero Ikkala, Eero Kanervainen, Matti Castren, Pauli Kanerva, Lassi Westerling, Seppo Mattinen ja Matti Salmenkylä

Jälkipolville ei ole säilynyt tarkkaa käsitystä siitä, mikä oli musiikin ja erityisesti laulujen rooli partioliikkeen alkutaipaleella. Tietty isänmaallisuus siitä joka tapauksessa huokui, minkä

selvästi huomaa myös tähän Pihaukseen esimerkiksi valitusta Siniveljet-marssista vuodelta 1936.

Laulu on siinä suhteessa merkityksellinen Töölön Sinisille,

että sen sanat on kirjoittanut Yrjö (Yki) Kohonen, monipuolisesti lahjakas lippukuntamme jäsen ja partiojohtaja. Laulu on täydellisenä säestyksineen talletettu lippukunnan 20-vuo-

tishistoriikkiin ”Parhaan kykyni mukaan”, oheinen versio sisältää pelkän lauluosuuden – ja senkin hieman yksinkertaistettuna.

Siniveljet

säv. Heikki Klemetti

Voice

1. Si-ni vel-je-ni, kul-ki-jat voit-to-jen tien, tu-tut
nuo-ti-on, met-si-en kim-mel-tä-vien, te-räs-tar-mo-a kat-seem-me
hoh-taa! Kä-den nos-ta-en van-nom-me mie-his-sä näin, kä-den
nos-ta-en van-nom-me mie-his-sä näin: y-hä kul-jem-me yl-väs-tä
maa-li-a päin, kun-nes kat-seem-me kuo-le-man koh-taa. 2. Si-ni
koh-taa. 3. Si-ni vel-je-ni roh-ke-at san-ka-rit työn, hy-my-
huu-li-set voit-ta-jat val-heem-ja yön, te-räs-voi-mam-me kau-ak-si
kan-taa. Ko-dit kut-su-vat mei-tä ja kan-sa ja maa, py-hä
mää-rä on sil-lä, ken hen-ken-sä saa o-man hei-mon-sa uh-ri-na
an-taa. 4. Si-ni vel-je-ni et-si-äät kirk-ka-u-den va-lon
tun-nem-me suu-ren ja tai-vaal-li-sen. Ru-ko-uk-sem-me voi-ma on
meil-lä: I-sä mei-dän, Sä kat-see-si puo-leem-me luo! E-lon
al-hos-sa las-te-si kul-ke-a suo, y-hä kir-kail-la au-rin-ko-
teil-lä.

1.

*Siniveljeni, kulkijat voittojen tien,
tutut nuotion, metsien kimmeltävien,
terästarmaa katseemme hohtaa.*

*Kädet nostaen vannomme miehissä näin:
Yhä kuljemme ylvästä maalia päin,
kunnes katseemme kuoleman kohtaa.*

2.

*Siniveljeni, partio taipumaton,
hyvän puolesta henkemme hehkuva on.
Luja meillä on oikeustunto.*

*Elon matkalla täytämme käskyä lain,
ilo toimia kätten on palvelevain,
kun on kestävä miehin kunto.*

3.

*Siniveljeni, rohkeat sankarit työn,
hymyhuuliset voittajat valheen ja yön,
teräsvoimamme kauaksi kantaa.*

*Kodit kutsuvat meitä ja kansa ja maa.
Pyhä määrä on sillä, ken henkensä saa
oman heimonsa uhrina antaa.*

4.

*Siniveljeni, etsijät kirkkauden,
valon tunnemme suuren ja taivaallisen.*

Rukouksemme voima on meillä:

– Isä meidän, Sä katseesi puoleemme luo!

*– Elo alhossa lastesi kulkea suo
yhä kirkkailla aurinkoteillä.*

Näin tyylikkääseen päiväkirjalkulttuuriin ylettiin 1940-luvulla. Taiteilijana on ollut Kotka-vartion Seppo (Ameba) Mattinen. Ameba työnsä ääressä on ikuistettu Pihauksen sivulla 7, vasemmassa alakulmassa.

PERINTÖ

Aina ammollisista ajoista asti ovat Tössiäiset osottaneet kunnostusta merta kohtaan. Keväällä 1946 perustettiin oman pieni meripartio-osasto lippukuntaamme, mutta juttu meni erinäkösti syistä piörtöiksi.

Kolme lortilla toi kuitenkin kääntökohtia päähänsä yrittäessä omine rekineen jatkua tätä toimintaa. Kammottavien merisäpien kera kesällä asti ajateltiin ja syksyn tullen alettiin puhutella jos mitään aallon hippeksi, furtsuttin mitä olet tehnyt ja koetettiin myös tehdä jotain.

Arpa on heitetty - meren;
ken elää, hän näkee ...

16-1.8-47

WITHE: INARI - PÄTKÄ - AMEDA

Lauantaina duurin loputtua kolme naparetkelle varustautuneen näköistä tyyppiä nyltäsi Rajasaaren laiturille. Lortit miehittivät Atlantic ruuhkan ja pian oli ujas uiskari ulapalla. Avomerelle päästyä saatiin vetä aallikon taia sisälle ja oli palko laissa luen veden takia maihin kosaan. Syötty ja juettu yritettiin uudestaan päästä vähän kauemmas, mutta tuuli työntyi. Aamulla vietin Seili-Saksilaisemme sotaerityshetimiton ja saton määräys päättyi saareta. Lähimmällä Sankarimäminen luodolla syötin ja kotien palattiin siinä saariston välillä. Maissa las 13.

AMEDA-47

35

PÄTKÄ & HEKA
Kivi
AIRISTOLLA
17-19.7

Kääränsäällä
aloi Pättään loma
ja aivan yllättäen nyltäsi hän He-
kalle Strömman. Sikä kovasti sel-
vettiin ja ylen selvi kulle muurien
purskehtavien paratuviin, kirston,
saakka. Pättäa-tekstiin oltavilla
puoleilla sekä pöydillä. Airistolla
oliin kaksi päivää
ja kädettiin uuni
viedellä muiden
purskehtavien. Joka uuni
kattaus se olti jollain
hänne menneen omalla pöydällä.

22

23.3.1948.

WITHE: PÄTKÄ, HEKA, AMEDA & MÄLÄ

Yle toisensa perästä pöjätti kerronkin,
ainastaan Heikkela oli ja pöjötti pöjätti. Jutta
kiereli Hekan ja Pättään tulon kesän
Rustinmestarin ynnärit, kunnas huoma-
siina olavansa, Pättä, Amela ja Mela II, Heka II
lle montonkii! Lopuksi päätettiin
pöjättäen, Amelan oston! Mäenmoinen
käsikönnä telttiin ja lopuksi päätettiin
siton tulokseen, että Pöjöttin lah-
joittaman rahamäärän liston pöj-
dettävään seurakunnalle loppumäärä.
Toivottakoon silloisen valittuna teltti jokai-
nen nyppä oltiin omalla muunnellun.

Mela.

55

Kohti aikuisuutta

Lippukunta täytti 20 vuotta vuonna 1953, ja sen kunniaksi päätettiin kirjoittaa TöSin 20-vuotishistoriikki. Se sai nimekseen **Parhaan kykyni mukaan**, ja sen toimittivat Yrjö (Yki) Kohonen, Matti (MaCa) Castren ja Matti (Masa) Salmenkylä. Historiikissa on ansiokkaalla tavalla talletettu jälkipolville kaikki tallettamisen arvoinen TöSin kahdesta ensimmäisestä vuosikymmenestä. Lieneekö sitten historiikin toimitustyö ollut niin rankkaa, että Pihaus lakkasi ilmestymästä ensimmäisen vuotensa jälkeen – tekihän kumpaakin julkaisua suunnilleen sama porukka.

Kummallista kyllä, 1950-luvun alkuvuosien tapahtumista on säilynyt kohtalaisen vähän tietoja. Pihaus alkoi ilmestyä uudelleen vuonna 1956, mistä

alkaen se muodostaakin arvokkaan tietolähteen TöSin toiminnasta aina nykypäiviin asti. Muistettava asia ylitse muiden oli kuitenkin muutto Töölön kirkon tiloista uudelle Kololle Töölönkatu 34:een syksyllä vuonna 1954. Tilaa oli edelliseen paikkaan verrattuna moninkertaisesti, mutta se tuli hyvään tarpeeseen, koska jäsenmäärä kasvoi edelleen.

Kolon sisustuksen suunnittelivat TöSin omat arkkitehdit Heikki (HeCa) Castren, Antero Roini, Erkki Wirta ja Touko Neronen. Lopputulos oli hieno, ja kuin pisteeksi iin päälle toimistoon hankittiin oma puhelin, jonka numero 497291 on poistunut käytöstä vasta äskettäin. Puhelin kävi tarpeettomaksi, kun likimain jokaisella alkoi olla kännykkä käytössään

Jamboreella käytiin Englannissa vuonna 1957.

Kaikki tiet johtavat Sikaliskolle...

Tarmokkaan etsimisen tuloksena löytyi lippukunnalle uusi erinomainen leiripaikka Lopen kunnasta, pienen Sikalisko-nimisen lammen rannalta. Paikka olikin sitten jatkuvassa leirikäytössä – muutamaa poikkeusta lukuun-

ottamatta – aina 1970-luvulle asti. Ensimmäinen Sikalisko-leiri pidettiin kesällä 1955, leirinjohtajana oli Matti Salmenkylä.

Uusi Kolo tarjosi uusia mahdollisuuksia, ja niinpä lip-

Vartionjohtaja Eljas Tunkelo ilmoittaa lpkj Pauli Kanervalle Majava-vartion olevan valmiina telttatarkastukseen Sikaliskolla 1955.

Kololla törmää moniin erikoisuuksiin, joista esimerkkinä olkoon tämä seinään piirretty Nuuksion kartta.

← Tee-se-itse –leiriasu on vilpoisa ja helppohoitoinen. Mannekiinina Ville Matala.

→ Matti (Honka) Hongisto syvenyy rinkanvalmistuksen nikseihin Hirsalan kämpällä.

Uusi leiripaikka Lopelta ja kämpppä Hirsalasta

pukuntaan perustettiin ensin valokuvauskerho vuonna 1955 ja hieman myöhemmin radio-kerho. Kummallakin kerholla oli omat tilansa Kololla, samoin kuin asiaankuuluvaa välineistöä, jota toiminnassa tarvittiin.

Meripartiotoiminta tuli kuvaan mukaan, kun vuonna 1955 lippukunnalle hankittiin moottorivene. Se kastettiin juhlallisesti Uiskoksi, ja sillä retkeiltiin aina 1960-luvun alkupuolelle, jolloin sen tilalle hankittiin purjevene.

Meripartiotoiminnan vetäjistä mainittakoon neljä: Jyrki Visamo, Heikki Alanko, Hannu Saario ja Ilkka Jäntti, joista kaksi viimeksi mainittua 60-luvulla voimakkaasti vaikuttivat siihen että meripartio-osastosta muodostettiin

itsenäinen lippukunta Taivallahden Sinihait.

Todellisuudessa meripartiointi on vanhempi ilmiö TöSissä, sillä jo vuonna 1946 oli lippukuntaan perustettu Seili-Sakki, suuruudeltaan parhaimmillaan viitisen henkeä. Se omisti yhteen aikaan jopa purjeveneenkin. Joukkoon kuului muun muassa Poiskotti-lehden toimituskunta.

Vuosikymmenen loppua kohti lippukunnan jäsenmäärä kiipesi kaikkien aikojen ennätykseen: se oli huikeat 290 vuonna 1959. Vartioita oli parhaimmillaan kaksikymmentä.

Eräkämpän rakentamien Porkkalan Hirsalaan vuonna 1959 oli samanlainen virstanpylväs kuin uuden Kolon saaminen muutamaa vuotta aikaisemmin. Se tarjosi aivan uudenlaisen mahdollisuuden luonnonläheiseen partiointiin olematta kohutuuttoman kaukana Helsingistä.

Sikaliskon leiriportti vuodelta 1968. Portin kirjaimet tehtiin alunperin vuoden 1965 Hakkis-suurleirille.

Määrätietoista partiointia

TöS:n toiminta oli monipuolistunut ja laajentunut siinä määrin, että täysin vapaaehtoisuuteen perustuva johtajatyö tuntui jäävän riittämättömäksi. Jo 1950-luvun lopulla oli Matti (Masa) Salmenkylä nimitetty lippukunnan toiminnanjohtajaksi, ja vuoden 1960 syksyllä samassa tehtävässä jatkoi Eljas Tunkelo (Ellu). Pihauksen numerossa 2/1961 oli luettavissa seuraava tiedotus:

Toiminnanjohtaja Eljas Tunkelon vastaanottoaika on muuttunut. Ellun tapaa nyt Kololta tiistai- ja torstai-iltoisin klo 18.30 – 20.30. Muina päivinä lippukunnan toimisto on auki klo 14–16.

Helsingin Partiopoikapiirin toimistokin majaili Kololla alivuokralaisena 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa, kunnes pääsi muuttamaan omiin tiloihin Iso-Roobertinkadulle. Varsinkin tuohon aikaan edellä mainittu puhelin oli ahkerassa käytössä.

Joulukuussa 1960 lippukunnasta tuli rekisteröity yhdistys Töölön Siniset ry. Tällä toimenpiteellä tavoiteltiin tiettyä jämäkkyyttä ja kurinalaisuutta toimintaan: piti olla virallisesti valittu hallitus, toimintasuunnitelma, tilinpäätös ja niin edelleen. Yhdistyksen perustavassa kokouksessa hallitukseen valittiin Pauli Kanerva (pj), Matti Castren (vpj), Simo Castren, Pentti Peltoniemi, Eero Roini, Matti Salmenkylä, Eino Tunkelo, Eljas Tunkelo, Matti Valtonen ja Tuula Virkkunen.

Vartionjohtajakurssi Hirsalan kämpällä 1966. Kairaushommissa Heikki Pietilä.

Lähinnä meripartio-osaston, mutta myös vaeltajien tarpeisiin saatiin vuonna 1962 uusi kokoontumistila Etelä-Hesperiankatu 34:een, joka ristittiin Kengurutaskuksi eli Fikaksi.

Vuonna 1962 ei poikkeuksellisesti järjestetty omaa leiriä, mutta Arto Virkkusen johdolla oltiin Svenska Scoutförbund'in leirillä vieraina Pernajassa.

Vuonna 1963 TöSi täytti 30 vuotta, ja sen kunniaksi vihittiin käyttöön uusi lippu. Sen sinivalkoinen asu edusti siihen aikaan aivan uutta heraldista ajattelua, ja niinpä lippu esiintyikin kovasti edukseen Yrjönpäivän paraateissa – ja taitaa esiintyä edelleenkin. 30-vuotisjuhlan yhteydessä vaihtui myös lippukunnan johtaja, tehtävässä

pitkään ollut Pauli Kanerva oli nimitetty partioylijohtajaksi, ja hänen tilalleen astui Kari (Fideli) Salmenkylä. Lippukunta onnitteli Paliä seuraavansiltäisellä sähkösanomalla:

*Kuiske kasvoi, lausui sali:
ylijohtajaksi Pali.
Uusi palli – vanha malli!
Onnitellen:Tösin talli.*

Kolon toimistomiljöötä 1960-luvulla. Ikkunan alla nököttää Helsingin Partiopoikapiirin monistuskone, jolla kaikki lippukunnan kiertokirjeet monistettiin monen vuoden ajan. Kirjoituskoneen ääressä istuu Juhani Ahla.

Uusi veljesjoukko perustetaan

Taivallahden seurakunta sai alkunsa vuonna 1965, ja uuden seurakunnan kirkkoherran Urho Paljakan pyynnöstä lippukunta perusti etu-Töölöön yksikön, joka sai nimekseen Arkadian veljesjoukko. Uuteen kokoontumispaikkaan Rysään (Fredrikinkatu 66) siirtyi Koloilta neljä vartiota: Haukat, Ilvekset, Majavat ja Pässit. Veljesjoukon johtajaksi nimitettiin Markku Lahtela.

Arkadian veljesjoukon kokoontumispaikan Rysän avajaiset vuonna 1965. Kahvia nauttimassa Arto Virkkusen seurassa rovastit Viljo Lindbohm ja Urho Paljakka Taivallahden seurakunnasta.

Lisää Gilwell-tunnuksia

Markku ja Juhani (Juuso) Ahla syyllistyivät TöSissä suhteellisen harvinaiseen tempaukseen käymällä Gilwell-kurssin 1960-

luvun lopulla. Jonkinlaisesta suhdannehuipusta voisi kyllä puhua, koska Pauli Kanervalle ja Lassi Westerlingille oli myönnetty

Gilwell-tunnukset saman vuosikymmenen puolivälissä.

Tätä aikaisemmin oli tunnukset myönnetty Matti Castrenille,

mikä taisi tapahtua 1940- ja 1950-lukujen vaihteessa, sekä Yrjö (Yki) Kohoselle.

Pauli Kanerva täytti 50 vuotta 5.9.1967, ja sai TöSiltä lahjaksi kuperisen pienoislekan. Lahjaa ojentamassa lippukunnanjohtaja Kari Salmenkylä.

Jamboree 1963 ja 1967

Vuonna 1963 järjestettiin yhdestoista maailmanjamboree, tällä kertaa Kreikassa. TöSistä oli mukana viisimiehinen joukkue, johon kuuluivat Kimmo (Kimi) Heinonen, Hannu (Raana) Karvonen, Matti (Bunis) Koskinen, Jukka (Blondy) Roiha sekä Timo (Timppa) Tapio.

Vuonna 1967 oli vuorossa taas maailmanjamboree, tällä kertaa Idahossa USA:ssa. Vajaan sadan hengen suomalaisjoukkueessa TöSiä edustivat Kari Teppola, Kari Sipilä ja Juhani Ahla.

Yrjönpäivän seremonioihin on kuulunut partiolaisten seppeleen lasku sankarihaudoilla Hietaniemen hautausmaalla. Kunnivartiossa seisoo Matti (Honka) Hongisto.

Juhon Juoksi 1967. Rastimies Heikki Jaroma tarkastaa, että vamma on oikein sidottu. "Uhrina" on Mikkko Palokangas.

Kolkkien leirikaste Sikaliskolla 1968.

Pässi-vartion kahvihetki Arkadian veljesjoukon Rysässä, vasemmalta Heikki Miettinen, Hannu Miettinen, Heikki Auvinen, Yrjö Kuusi ja Eero Lauhio.

Muutoksia lippukunnan johdossa

Vuonna 1965 vaihtui lippukunnanjohtaja uudelleen, kun Kari Salmenkylän tilalle valittiin Pentti (Pyy) Peltoniemi. Pyy joutui kuitenkin työkiireittensä takia pyy-

tämään vapautusta tehtävästä jo seuraavana vuonna, ja oli Juhani (Juuso) Ahlan vuoro astua lippukunnanjohtajan saappaisiin vuonna 1966. Seuraavan kerran

tapahtui vaihto jo vuonna 1967, kun Juuson tilalle valittiin Seppo (Syy) Saario. Syy veti lippukuntaa kaksi vuotta, ja vuonna 1969 tuli Markku Lahtelan

tehtäväksi luotsata lippukunta seuraavalle vuosikymmenelle.

Ensimmäiset kaukoretkimerkit lippukuntaan

Vaikka retkeily ja maastossa liikkuminen ylipäätään ovat olleet tösiläisten vahvaa aluetta aina, niin vasta vuonna 1966 saatiin lippukuntaan ensimmäiset kaukoretkimerkit eli karhunhampaat.

Merkkiin vaadittavan vaelluksen ja siihen liittyvän tutkimuksen tekivät kesällä 1966 tahoillaan Juhani (Juuso) Ahla ja Markku Lahtela.

Arkistotietojen mukaan Juuson vaelluksella oli mukana osa

Hapsenkakkiaiset –vartiosta (johon kuuluivat Pekka Palokangas, Timo Tapio, Markku Murole, Jukka Roiha ja Matti Koskinen), Markun mukana vaelsivat Seppo ja Erkki Salonen sekä Martti Pimiä.

Juuson suoritus palkittiin kaukoretkimerkillä numero 99. Markulle myönnettiin merkki numero 100, jota moni muikin samana kesänä kahunhammasvaelluksen tehnyt oli itselleen himoinnut.

Pitkällä vaelluksella joku paikka varusteissa helposti pettä. Ompeluseura koolla tunturin laella Lemmenjoelta itään. Kuva on Markun karhunhammasvaellukselta vuonna 1966.

Yhteistyöstä voimaa

1970-luku oli TöSille haasteellista aikaa, kun lippukunnan jäsenmäärä kääntyi selvään laskuun. Kun vielä edellisellä vuosikymmenellä jäsenmäärä parhaimmillaan lähenteli kahtasataa, niin 70-luvun puolivälissä jäseniä oli vain noin 70. Syitä tähän oli useampia. Lippukunnan toimialueen Töölön väestörakenne ikääntyi, kun lapsiperheet asettuivat asumaan pääkaupunkiseudun voimakkaan lähiörakentamisen myötä nousseille uusille asuinalueille. Myös urheiluseuratoiminta, erityisesti jääkiekko- ja jalkapalloseurojen aktiivinen junioritoiminta houkutteli nuoria piiriinsä, osin partiotöiminnan kustannuksella.

Jäsenmäärän vähenemistä korvattiin lisäämällä yhteistyötä muiden partiolippukuntien kanssa. Tärkein yhteistyökumppani oli Partiotyttölippukunta Hespartto, jonka kanssa järjestettiin vuosien mittaan paljon yhteisiä tapahtumia,

leirejä, retkiä, kursseja, kilpailuja ja juhlia. Hespartto sai TöS:n Töölönkadun Koloilta omaan käyttöönsä yhden huoneen, kun he menettivät entiset kokoontumistilansa Runeberginkadun Tyttönorssilta. Hesparttolle annettiin myös käyttövuoroja Hirsalan Kämpältä ja saatiin näin Kämpän käyttöastetta nostetuksi ja kustannuksia jaetuksi.

Yhteistä toimintaa oli myös Tammisalonsa Metsänkävijöiden, Tammityttöjen, Sinihaukkojen, Helsingin Metsänkävijöiden ja Ilvesveikkojen kanssa.

Pihaus ei liene ilmestynyt 1970-luvun alkupuoliskolla. Tämä puute poistui vuonna 1976, jolloin lehti ilmestyi vanhaan malliin neljä kertaa. Lehti ilmestyi sitten koko vuosikymmenen lopun ilman katkoja, mikä osoittaa toimintusporukan määrätietoista asennetta työhönsä. Pihauksen toimitussihteerinä ja moottorina toimi Kari Lallukka.

"Hyvältä maistuu...." Janne Bäckman Sikaliskolla 1972.

Uimakilpailut Sikaliskolla 1968. Vesirajassa seisoskelevat vasemmalta oikealle Erkki Tuppala, Matti Hongisto, Arto Virkkunen, Jorma Lakkavaara, Erkki Salonen, Jukka Roiha ja Martti Pimiä.

Lippukunnan johto uusiutui. Syyskokouksessa 1971 lippukunnanjohtajaksi valittiin Jukka Myyryläinen (Jusi) ja lippukunnanjohtajan apulaiseksi Kari Tepola. Syyskauden alussa vartioita viisi ja kolkkaparvia yksi.

Lehtitilausasiemiehenä aloitti Martti Pimiä (Mara), joka näin jatkoi Pauli Kanervan aloittamaa ja erittäin ansiokkaasti hoitamaa varainhankintaa lippukunnalle.

Mara hoitikin tehtävää sitten monen vuoden ajan. Todetakaan tässä yhteydessä, että lehtitilausten välittämisestä saatu asiamiespalkkio oli 1950-luvulta alkaen ollut lippukunnan pääasiallinen omatoiminen tulolähde. Valtaosa tilauksista oli lähtöisin lippukunnan jäsenten kodeista. Kiertokirje 1/Syysy71 muistutti asiasta seuraavasti:

Älä unohda lehtitilauksia!

Tilaa omat, ja sukulaistesi ja tuttaviesi lehdet lippukunnan kautta – siten hankit varoja toimintaamme varten. Tarvitset paljon lehtitilauslomakkeita. Niitä on Kololla vähän joka paikassa. Lisäksi niitä saa lpk:n lehtitilausasiemieheltä. Palauta kaikki saamasi tilaukset aina Kolon postilaatikkoon.

TÄRKEÄÄ: Lehtiä ei tarvitse maksaa ennen kuin ensi vuoden maaliskuussa. Edullista, Eikö totta.

Kun ei sormet palaisi – Sikalisko 1972.

Samana vuonna järjestettiin myös lippukunnan partiotaitokilpailut ja partiolaisten ja vanhempien yhteinen hiihtoretki. Helsingin Partioopikapiirin ja SPJ:n valtakunnallisiin partiotaitokilpailuihin osallistui kilpailuvartiona Kissanpissäiset Jukka Myyryläinen (Jusi), Heikki Pietilä (Hessu) ja Juha Heikinheimo. Joulukuussa pidettiin ratkiriekkumatkat joulujuhlat yhdessä Hespartton kanssa. Osanottajia oli lähes 80.

Eri tyyppistä toimintaa riitti Jusin jämäkässä johdossa. Vuonna 1972 pidettiin joulumyyjäiset Apollon Yhteiskoululla ja järjestettiin joulujuhla yhdessä Hespartton kanssa.

Vuoden 1974 talvileiri pidettiin helmikuussa Hirsalan kämpällä yhdessä Hespartton kans-

sa. leirinjohtajina toimivat Perttu (Meku) Vannela Hesparttosta. (Petu) Tapio TöSistä ja Merja Leirikirjeessä opastettiin:

Leirillä riittää ohjelmaa jos jonkinlaista. Siitä on kii-
rinyt vaikka minkälaisia huhuja jo näin ennen leiriä.
Siellähän sitten nähdään. Tytöt yöpyvät Kämpässä ja
pojat lämmitettävissä talviteltoissa Kämpän lähettyvil-
lä. Ruokailu tapahtuu Kämpässä.

Tässä kirjeessä saat luettelon varusteista, joita leiril-
lä tarvitaan. Sellaiset pienet, mukavat vempheet kuin
kasettimankat, radiot ym. jätä kotiin, sillä niitä emme
tarvitse koska muuta ohjelmaa on runsaasti. Ota niin
vähän, ettei sinulla ole mitään liikaa, mutta niin paljon,
että tulet toimeen. Huivia ei paljon tarvinne mainostaa,
sillä senhän jokainen muistaa pistää kaulaansa.

Ennen leiriä sinun tulisi mm tarkistaa suksesi, että
ne on tervattu ja siteet kunnossa.

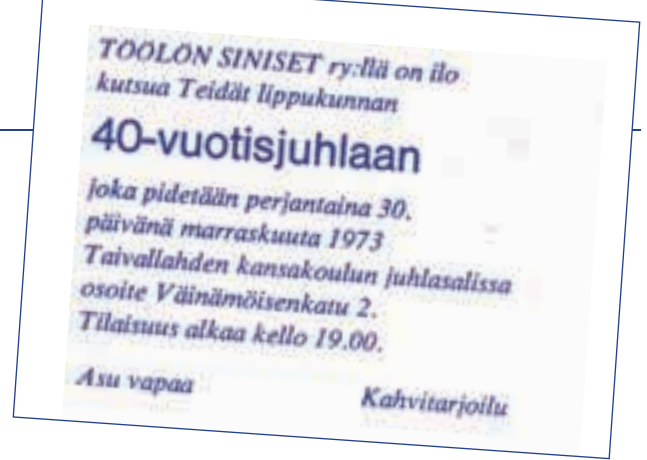
Tämä leiri on ensimmäinen Hespartton ja TöSin yh-
teinen talvileiri; joten sitä ei voi sanoa samanlaiseksi
kuin aiemmat.

Lähtökuopissa Meku ja Petu

40 vuotta täyttyy

Keväällä 1973 lippukunta täytti 40 vuotta. Syntymäpäivää juhliittiin, mutta vasta 30.11.1973. Tilaisuudessa oli läsnä noin 80 henkeä.

TöSin äidit järjestivät vuonna 1973 joulumyyjäiset Apollon Yhteiskoululla lippukunnan toiminnan tukemiseksi. Pojat jakoivat kotitaloihinsa seuraavannäköistä tiedotetta:

Ruokatavaramyyjäiset Apollon yhteiskoululla

sunnuntaina 17.12.1972 klo 12-15

★ Piirakoita ja laatikoita ★

★ Salaatteja ★

★ Kaalikäärleitä ★

★ Leivonnaisia ★

★ Kahvia ★

★ Onnenpyörä ★

★ Arpajaiset ★ ym. ★

TERVETULOA

Partiolippukunta Töölön Siniset

Lippukunnan jäsenmäärä oli lähtenyt hienoiseen nousuun vuonna 1975, se oli elokuussa kokonaista 85. Vartioiden lukumäärä oli kasvanut peräti yhdeksään: Kotkat, Ketut, Pollet, Haukat, Sopulit, Karhut, Lokit, Majawat ja Sudet. Kolkkaparvia oli kolme.

Syksyn 1974 partiotaitokilpailut järjestettiin yhdessä Sinihaukkojen kanssa. Kilpailun johtajana oli Erkki (Mini) Tulppala. Kutsukirje houkutteli mukaan seuraavasti:

Kilpailemaan PT-skabaan. Kilpailu tapahtuu Hirsalassa Kämpämme lähimaastossa. Ystävämme Gini-Haukat pyydetään mukaan, jolten tiedossa on tuima ja tulinen voimamittely. Siis..... Väinämöisen Wiuhahdus 12.-13.10. -74 Hirsalassa. Kilpailussa tulee olemaan ennennäkemättömän visaisia tehtäviä, kuten pellavapalttoon kutoamista ja tuohivirsujen kyhäämistä. Kalevalainen kisa-asu tietää lisäpisteitä. Tuohikontti on kätevä kantolaite. Harjoittele kanteleen kokoamista ja Sammon taantaa.

Tsau, Mini

Terve mieheen tösiläinen!

Taasen on tullut se aika syksystä, jolloin urhea TöSikatras lähtee

PS: Rastimiehen virkoja on vielä vapaana.

Kriittiset paikat – kastuminen on lähellä.

Jamboreelle Norjassa elokuussa 1975 osallistuttiin TöSistä joukolla. Mukana olivat Perttu (Petu) Tapio, Kari (Vici) Lallukka, Jyrki (Mikro) Tulppala, Heikki (Hege) Rajala-Rahko, Heikki Salmio, Jouko (Jokke) Jäntti, Olli Kilpinen, Petri (Jänö) Ijäs, Pentti Holopainen ja Heikki Karu.

Varsinaista kesäleiriä ei järjestetty Jamboreen takia. Sen sijaan partiopojat tekivät kesävaelluksen Heinolan-Sysmän maastossa johtajina Perttu Tapio, Kari Lallukka ja Jarmo Finne. Kolkaleiri ja vartionjohtajien kurssileiri pidettiin heinäkuussa Hirsalassa, johtajina Nina Sarkanen ja Perttu Tapio.

Leirillä vieraili myös Ruotsin kuningas Kaarle Kustaa, joka kuvassa keskustelee leirijohdon kanssa.

Muutoksia johtoportaassa

Lippukunnanjohtajana aloitti vuonna 1976 Heikki (Hege) Rajala-Rahko. Jusi puolestaan otti hoitaakseen taloudenhoitajan vastuulliset tehtävät. Uudeksi lippukunnanjohtajan apulaiseksi valittiin Kari (Vici) Lallukka.

Pihauksessa nro 4 1976 Hege

murehtii hallituksen koulutustasoa:

"Ohimennen sanoen tuntuu kuin inflaatio olisi syönyt myös hallituksen rivejä, koska vain kolme on suorittanut peruskurs- sin. Toisaalta kyllähän innokas ja toimiva mieli on kaiken perusta.

Toimekasta työvuotta ja uutta tuulta purjeisiin."

Vuoden vaihteessa 1978/1979 Hege luovutti lippukunnanjohtajan tehtävät Perttu (Petu) Tapiolle. Lippukunnanjohtajan apulaiseksi valittiin Petri (Jänö) Ijäs.

Pali 60 vuotta

Pali alias Pauli Kanerva täytti 60 vuotta syyskuun 5. päivänä 1977. Kiitoksena Palin pitkäaikaisesta työpanoksesta TöSin hyväksi lippukunta kutsui hänet kunniajohtajakseen ja luovutti hänelle hopeanväriset olkaimet kultaisin ansiomerkein, "joita kelpasi pitää housuissa kuin housuissa"

(Pihauksen numero 4-5, 1977). Muiden onnittelujen joukossa hän sai kahdelta tösiläiseltä seu-

raavansisältöisen sähkösanoman, tosin vasta hieman merkkipäivän jälkeen:

*Tieto kiersi, tänne ehti, kääntyi esiin uusi lehti.
Onneks olkoon, pidä pintas, tösimieli alla rintas.
Uusi kymmen tielläs alkaa, kulje se kuin ennen vanhaan.*

Mattimyöhäiset terveiset Oulusta

Arto Virkkunen
Markku Lahtela

Lauletaan...

Lauluilla on aina ollut keskeinen rooli TöS:n toiminnassa. Niitä on laulettu illanvietoissa ja varsinkin leireillä - useimmiten jonkun kitaransoitto-taitoisen säestyksellä. Tälle ja viereiselle sivulle on valittu pari esimerkkiä lauluista, joita on laulettu monilla leireillä iltanuotion loisteessa.

"Pikku-Anttonin pidot 1960-luvun puolivälin paikkeilla. Kitaraa soittaa Atte Luoma."

Välimeressä

Välimeressä -laulu lienee alun perin ruotsalaista tuontitavaraa. Laulu tuli tösiläisille tutuksi Palolammen kesäleirillä 1961, jossa sen ensimmäisenä esittivät Ellu (Eljas Tunkelo) ja Julle (Heikki Jaroma). Sanat olivat muistikuvien mukaan olemassa aluksi vain ruotsin kielellä, mutta nopeasti saatiin aikaan käännökset suomeksi, englanniksi ja saksaksi.

Laulua laulettiin leireillä ja muissakin tilaisuuksissa 60-luvulla. Se tuli laajemminkin tutuksi partiopiireissä, ja on mukana Suomen Partiolaisten laulukirjassa Laululupa (trubaduuriversion laulu nro 102)

guitar

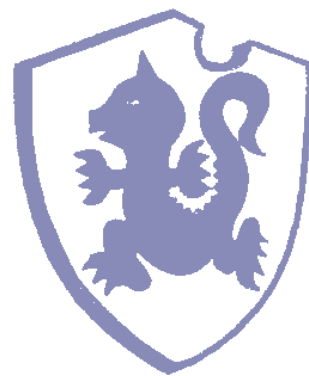
Vä - li - me - res - sä sar - dii - nit ui - vat,
a - bu a - bu, a - bu a - bu.
Mut sy - dä - mes - säin uit si - nä vaan,
a - bu a - bu, a - bu a - bu.

*Välimeressä sardiinit uivat.
abu abu, abu abu.
Mut sydämessäin uit sinä vaan,
abu abu, abu abu.*

*I Medelhavet sardiner simmar,
abu abu, abu abu.
Men I mitt hjärta där simmar du,
abu abu, abu abu.*

*In the Mediterranean sardines are swimming
abu abu, abu abu [äännä eibjuu, eibjuu..].
But in my heart there's only you
abu abu, abu abu.*

*Im Mittelmeer Sardinen schwimmen,
abu abu, abu abu.
In meinem Herzen da schwimmst nur du,
abu abu, abu abu*

Sikaliskon leirilaulun sanat on kirjoitettu alunperin saksalaiseen kansansävelmään, joka tunnetaan myös nimellä "Iloiset kuparisevät". Sanojen kirjoittaja on jäänyt tuntemattomaksi, mutta reipas leirilaulu elää edelleen.

Sikaliskon leirilaulu

On Sikaliskon leirihenki

*aivan verraton,
tääll' ystäviä, veljiä
kymmenittäin on.*

*On sinitaivaall' aurinko
ja niin myös syömessään.*

*Me nauramme ja laulamme
ja vihellämme näin:*

La-la-laa-laa-laa (viheltäen)

Sikalisko hei, hei, hei!

La-la-laa-laa-laa (viheltäen)

Sikalisko voiton vei!

La-la-laa-laa-laa (viheltäen)

Sikalisko hei, hei, hei!

Sika hei, lisko hei,

Sikalisko voiton vei, hei, hei!

Vaikk' esteitä on maailmassa

monenlaisia,

vaikk' surut meitä painais'

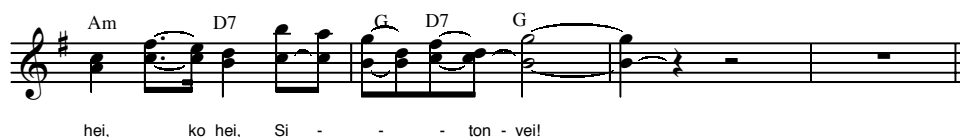
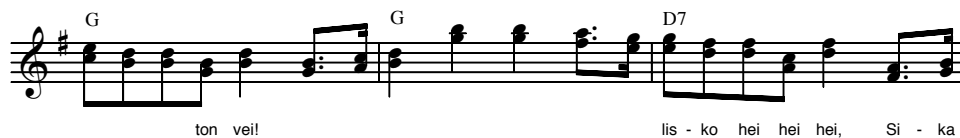
ei surra sentään saa.

Me uljaina vain kuljemme,

on päämme pystyyn päin.

Me nauramme ja laulamme

ja vihellämme näin:

La-la-laa-laa-laa...

Kohti täysikäisyyttä

Partiomaailmassa ei 1980-luvulle tultaessa välttytty siltä kuohunnalta, mikä yhteiskunnassa yleisemminkin näkyi. Tämä johtui toisaalta radikaalismin vuosista, joille leimaantavana oli kaiken perinteisen kyseenalaistaminen, ja toisaalta oltiin ottamassa ensi askeleita siihen kulttuuriin, jonka keskeinä nyt elämme. Töissäkin elettiin tavallaan kahden maailman kansalaisina: vahvat perinteet velvoittivat ja samalla ajan henki sekä ympäristön nopea muutos oli huomioitava. Esimerkiksi tyttöjen ja poikien yhteistoiminta oli virallinen tosiasia, joka lippukuntatasolla loi sekä monenlaisia jännitteitä että antoi toiminnalle uusia myönteisiä piirteitä.

Nuorten moninaiset ongelmat näkyivät myös tösielämissä. Paljon oli toiminnassa mukana poikia, jotka eivät olleet saaneet kunnollisia eväitä elämänsä matkalle. Yksi vartiostamme koostui Hagiksen kundeista. Tuota joukkoa luon-

nehdittiin jo silloin näin: "Kun-dit on skutsissa ku himassaan, ja himassaan ku skutsissa."

Kun Helsingissä vuonna 1980 järjestettiin ensimmäinen "vappuoperaatio" nuorten auttamiseksi kaduilla, tösiläisten osuus operaatiossa on mainitsemisen arvoinen, erityisesti siksi, että sitä ei ole koskaan missään mainittu! Ole valmis. Tahdon palvella. Meillä töseillä oli siihen tarvittavaa kokemusta.

Tösin toiminta 1970-1980-luvuilla oli väkevää. Jäsenmäärä kasvoi – jos laskikin – ollen parhaimmillaan 150 hengen tietämissä. Pienimmillään jäsenmäärä lieene ollut vuoden 1981 paikkeilla, jolloin sekä vartioita että sudarilaumoja oli vai yksi kumpaakin. Silti retkeiltiin, kunnostettiin Kämpää ja Koloa, kilpailtiin, mentiin merelle omalla paatilla, kurssitettiin, vietettiin monia rattoisia hetkiä yhdessä, kipuiltiin...

Lippukunnan hallituksessa vaikuttivat 1980-luvulle

Shamaani Petu (Perttu Tapio) loveen lankeamassa.

tultaessa Perttu (Petu) Tapio lippukunnanjohtajana, Petri (Jänö) Ijäs lippukunnanjohtajan apulaisena, Nina Tapio lehtitiläusanasianaisena, Olli (Ola) Lapinharju kunniamerkkitoimikunnan

puheenjohtajana, Jouko (Jokke) Jäntti kolonisäntänä, Kari Lallukka yleis-puuhamiehenä sekä Perttu (Pottu) Ijäs varaston- ja laboratorionhoitajana.

50 vuotta täyttyy

Lippukunta pääsi aikamiehen ikään, kun sen 50-vuotispäivää vietettiin keväällä 1983. Merkkipäivän kunniaksi ilmestyi JuhlaPihaus, ensimmäinen laatuaan ja peräti 48 sivun mittainen. Lehden toimituskuntaan kuuluivat toimitussihteerinä Kari Tepola sekä jäsenenä Pauli Kanerva,

Lassi Westerling, Martti Pimiä ja Perttu Tapio.

Vuospäivää juhlittiin muutenkin komeasti, ja se huipentui ravintola Perhossa vietettyyn veljesiltaan. Kuten arvata saattaa, paikka täyttyi etupäässä entisistä töseistä – ja juttua riitti iltamyöhään.

Koulutustaso nousee

Lähes kahdenkymmenen vuoden tauon jälkeen lippukuntaan saatiin uusi Gilwell-kurssin käynyt johtaja, kun Petri (Jänö) Ijäs sai nappulat kaulaansa elokuussa

1984. Jänön jälkeen ei tietävästi yksikään tösiläinen ole kyseistä kurssia käynyt, joten olisikohan tässä kohtaa pienen ryhdistäytymisen paikka?

Talvista hiljaiseloa Hirsalan Kämpällä.

Tapahtui tösielämässä

Näin muistelee Perttu (Petu) Tapio erästä episodista 1980-luvulla:

Vuonna 1986 loppusyksystä sain puhelinsoiton eräältä tösilältä. Oltiin laman kynnyksellä. Helsingin seurakuntayhtymässä suunniteltiin menojen leikkausta. Oli tehty esitys, että seurakunnat luopuisivat kaikista tiloistaan, jotka oli vuokrattu. Tällainen päätös toteutuessaan olisi merkinnyt monen partiokolon sulkeutumista. Soittajan ajatus oli, että jotain pitäisi tehdä, ennen kuin on liian myöhäistä.

Mitä tehdä? Soitin erälle tösilälle. Hän puolestaan soitti erälle partiolaiselle.

Miten kävi? Uusi Suomi julkaisi ison uutisen tösiläisten retkestä Hirsalan Kämpältä Töölönkadun Kololle - koko matka hiihtäen! Uutisessa mainittiin myös seurakuntayhtymän suunnitelmista.

Toistaiseksi tuota suunnitelmaa ei ole toteutettu.

Joka soitti minulle, oli Pauli Kanerva. Jolle soitin, oli Kari Teppola. Jyrki Vesikansa sai soiton Karilta.

Siihen aikaan Pali oli seurakuntayhtymän luottamustoimissa, Jyrki Uuden Suomen päätoimittaja. Me Karin kanssa olimme Töölön Sinisten Kannatusyhdistyksen jäseniä.

Kannattaa kuulua Kannatusyhdistykseen. Voi kannattaa hyviä hankkeita.

Ahmat Urbanization -kisassa 1986, edessä vasemmalta Jude (Jussi Haapkylä), Tumpppi (Tuomas Haapkylä) ja Altsu (Aleksi Katainen), takana One (Onnimanni Tammilehto). Kuvan otti Janne Leminen.

Veksi (Veikko Ollila) kyykänlyönnin tiimellyksessä.

Uusia rahastoja

Pauli Kanervan 70-vuotispäivän kunniaksi perustettiin 22.12.1987 hänen nimeään kantava rahasto, jonka hallinnointi uskottiin Töölön Sinisten Kannatusyhdistykselle. Rahaston sääntöjen mukaan se jakaa apurahoja vartionjohtajien ja muuhun vastaavaan koulutukseen, mitä koskevan hakemuk-

sen voi tehdä kuka tahansa Töölön Sinisten jäsen.

Muutamaa vuotta myöhemmin, tarkemmin sanottuna 5.12.1994, perustettiin Lassi Westerlingin 70-vuotispäivän kunniaksi vastaava, Lassin nimeä kantava rahasto, jonka tarkoituksena on tukea tösiläisiä leirinjohtajia.

Jäsenmäärä nousussa

Vuosikymmenen loppua kohti lippukunnan jäsenmäärä alkoi taas nousta. Se oli arkistotietojen mukaan 53 vuonna 1989,

jolloin vartioitakin oli neljä. Sudarilaumojen lukumäärä pysyi kuitenkin sitkeästi edelleen yhdessä.

Aallonpohjasta ylöspäin

1990-luvun alussa toiminta Töissä oli pitkälti yhden lauman ja parin vartion varassa, jäsenmäärän pyöriessä 40 ja 60 välillä. Jäsenmäärä lähti kuitenkin vuosikymmenen puolivälin jälkeen huimaan nousuun tehokkaalla mainostamisella lähikouluissa ja Töölön alueen kaupoissa. Puskaradiokin toimi ja niin lapset kuin johtajatkin toivat ystäviään mukaan toimintaan. Parhaimmillaan tösejä oli lähes sata, joista kaikki osallistuivat toimintaan parhaan kykynsä mukaan, enemmän tai vähemmän aktiivisina.

Laumojen määrä kohosi jopa kolmeen eli perinteisten Kiljuvan- ja Näikäisenlauman - johtajinaan Inka Koskenvuo ja Mikko Ylijoki - rinnalle perustettiin myös Judenpennut -niminen lauma, johtajanaan Jussi Haapkylä. Vartioiden määrä vakiintui kolmeen. 1990-luvulla ainakin jossain vaiheessa toimineiden vartioiden nimet johtajineen olivat: Haukat

(Tero Cleve), Pässit (Timo Hurri), Ahmat (Jussi Haapkylä, Aleksi Katainen), Kotkat (Tuomas Haapkylä), Peurat (Panu Cleve, Martti Kyyrö), Karhut-1 (Veikko Ollila, Paavo Perttula), Sudet (Martti Koivisto, Tapio Levä), Karhut-2 (Kaarlo Saukonpää, Juhana Joensuu), Ilvekset (Markus Joensuu, Jouko Piik), Ketut (Ralf Baumann, Olli Mattila) ja Hauet (Juho Häme, Tuomas Joutsimäki).

Vaeltajatoiminta on näihin päiviin asti pyörinyt aktiivisesti, vaeltajien ja vartionjohtajien järjestäessä niin itselleen kuin muulle lippukunnalle retkiä ja tapahtumia, osallistumalla kisoihin ja muuten vaan palloillessa Kololla. Herwoton ja Liblikas (sana on viroa ja tarkoittaa perhosta) ovat toimineet läpi vuosikymmenen, jäsenten vain vaihtuessa. Vaeltajat ovat myös aktiivisesti suorittaneet tösiläisten alunperinideoimaa vaellusliljaa, joka tunnetaan muissa lippukunnissa nahkaliljan nimellä.

”Mitähän tässä lukee?” Aprikoimassa Jäno (Petri Ijäs).

Leirit edelleen keskeisellä sijalla

Suurimpina tapahtumina 1990-luvulla olivat Suomen Partiolaisen järjestämä suurleiri Loisto vuonna 1996 sekä Töölö 2000 leiri, joka järjestettiin viiden muun lippukunnan eli Hesparrton, Ilvesveikkojen, Töölön Nuotioveikkojen, Töölön Tähtitajien ja Viestityttöjen kanssa. Nämä eivät olleet tietenkään ainoat leirit, vaan joka vuosi on

järjestetty, yleensä Hesparrton kanssa, leiri kesällä ja lähes kaikkina vuosina talvileiri. Suosituimpana leirinkohteina ovat olleet Partiopoukama Porvoon lähetyvillä ja tietenkin oman Kämpämme maasto Hirsalassa. Kesäleirit ovat vuodesta toiseen saaneet suurta suosiota, onhan se vuoden tärkeimpiä partiotapahtumia lippukunnassa. Vuosina 1997 ja 1998 kesäleirien osallistujamäärät kasvoivat jopa 70 innokkaaseen partiolaiseen, ja ovat nyt vakiintuneet 40–50 leiriläisen välille.

Hirsalan kämpän kunnostaminen on jatkuvaa hommaa. Tällä kertaa menossa räystäään maalaus.

Vuonna 1996 virisi töölöläisissä lippukunnissa ajatus yhteistyöstä, joka poiki myöhemmin kaksi Töölö -kisaa, joiden tarkoituksena oli laskea vartioiden kynnystä lähteä kilpailemaan. Lisäksi vuonna 2000 järjestettiin töölöläisten lippukuntien yhteinen kesäleiri, jolla oli mahdollisuus toteuttaa ideoita jotka olisivat olleet mahdottomia omilla kesäleireillä. Yhteinen kaupunginosa ja kotiseutuyhteisö saivat myös aikaan sen, että partiopaidoissamme komeilee Helsingin sijasta ikioma Töölö merkki.

Lippukunnanjohtajat ovat myös enemmän tai vähemmän säännöllisesti kokoontuneet T-illoissa, joissa on vaihdettu kuulumisia ja pohdittu yhteistyöprojekteja. Vuoden 2003 syksyllä on tarkoitus taas järjestää yhteinen kisa.

Kilpailuvietti on vain kasvanut Tösin sisällä viime vuosina. Vartioiden kisaavat keskinäisestä aktiivisuudesta Hakaskabassa, henkilökohtaisesta partiotaitojen hallitsemisesta Kovateräs TöSi -skabassa, Kämpällä ja metsässä nukuttujen öiden määrästä ja lähes mistä tahansa maan ja taivaan väliltä. Perinteisissä piirin partiotaitokilpailuissa on saavutettu menestystä, jopa mitalisijoja. Ilvesveikkojen järjestämässä Hiipivä Haamu

Kiljuva lauma pitämässä kokousta Kololla vuonna 1992.

-kilpailussa Sudet-vartio saavutti voiton vuonna 1997, muiden tösiläisten vartioiden ollessa sinä vuonna parinkymmenen parhaan joukossa. Suhteellisen hyvin kisasta, joka on suurimpia vuosittain järjestettäviä partiotapahtumia. Jopa lippukuntalehtemme Pihaus on saavuttanut kilpailumenestystä. Vuoden 1998 Pihaus-lehdet voittivat piirin lippukuntalehtikilpailun.

Kiljuva lauma kämppäretekellä.

Lassi Westerlingille Hopeasusi 1997

Pitkän partiotapaaleen kulkenut ja monenlaisissa tehtävissä vaikuttanut Lassi Westerling sai vuonna 1997 partiolaisten korkean kunniamerkin Hopeasuden. Jäjestyksessä 86. Hopeasusi ripustettiin Lassin kaulaan Pääkaupunkiseudun Partiolaisten toimistossa varta vasten järjestetyssä tilaisuudessa.

Tösin kunniajohtaja Lassi on edelleen vahvasti mukana partiotyössä, muun muassa Töölön Sinisten Kannatusyhdistyksessä. Lassi oli myös Kari Teppolan, Perttu Tapion ja Eino Tunkelon kanssa junailmassa Kavalahden lerialueen hankintaa partiolaisten käyttöön viime vuosikymmenen loppupuolella.

Muistikuvia Englannin Juhlajamboreelta 1957

Arto Virkkunen

Partioliike täytti 50 vuotta vuonna 1957, ja sen kunniaksi järjestettiin Englannissa yhdeksäs maailmanjamboree, jota myös on kutsuttu Juhlajamboreeksi. Samana vuonna tuli kuluneeksi 100 vuotta lordi Baden-Powellin syntymästä, joten juhlittavaa riitti ihan aiheellisestikin.

Leiripaikaksi oli valittu Sutton Coldfield, joka sijaitsee lähellä Birminghamin kaupunkia, noin 160 km Lontoosta luoteeseen. Leiri pidettiin elokuun alkupuol-

lella, sikäläisen kesälomakauden alussa.

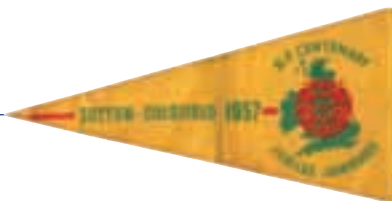
Suomen leirijoukkue oli isonpuoleinen, toistasataa poikaa, johtajanaan Martti Nylén. Tösiläisiäkin oli mukana tusinan verran, mikä omalta osaltaan osoittaa lippukunnan senaikaisen partioinnin korkeaa tasoa. Mukana olivat mm partiokonkarit Eljas Tunkelo ja Heikki Jaroma. Tämä joukko leiriytyi pohjoismaalaisten yhteiselle alaleirille nimeltään Subcamp Copenhagen. Alaleiriläiset erotti toisis-

taan erivärisistä kaulahuiveista, joka pohjoismaisilla osanottajilla oli punainen. Kaikkiaan leirille osallistui yli kolmekymmentä tuhatta partiolaista eri puolilta maailmaa.

Jo matka Suomesta Englantiin oli pieni seikkailu, koska se tehtiin laivalla. Lähtösatamana oli Turku. Pihauksen numerossa 2/1957 mainostettiin mahdollisuutta osallistua kielikurssille ennen lähtöä, tavoitteena että kaikki TöSln leirijoukkueen

Kuten aina, suomalainen telttasauna herätti ansaittua huomiota.

Skotlantilaisia leirivieraita, huomaa muutamalla rinnassa olevat Suomen liput!

jäsenet oppisivat ainakin auttavasti puhumaan englantia.

Leirin avajaiset olivat juhalliset, läsnä olivat mm. HKK prinssi Philip ja Englannin pääministeri Harold MacMillan.

Leirialue oli tietysti varsin laaja, etupäässä tasaista peltoa. Siitä sitten seurasi, että ei tarvittu kuin kunnon rankkasade muuttamaan suuri osa leiristä järveksi. Kaunistakin säätä leirillä onneksi riitti, peräti helteen lämpötilalukemiin asti.

Matkaohjelmaan kuului myös

majoittuminen muutamaksi päiväksi englantilaisiin perheisiin. Saimme tutustua paikalliseen elämään ja brittiläisen keittiön herkkuihin.

Oli sykähdyttävää kuunneltavaa, kun seuraavana vuonna Hangon suurleirillä suomalaiset Jamboree -kävijät nousivat esiintymislavalle ja kajauttivat yhdessä jamboreemarssin. Laulun englanninkieliset sanat ovat säilyneet arkistoissa, suomenkielisestä versiosta ei ole tallella kuin ensimmäinen säkeistö.

March, march, march

Jubilee Jamboree 1957

Sävel ja sanat Ralph Reader

Guitar

March, march, march on the road with me, to the Boy Scout

Jam - bo - ree. Join the throng and swing a - long, as we sing our

song. Jam - bo - ree, Jam - bo - ree, come give three hear - ty

cheers. And we will march a-long to - geth - er an - oth - er fif - ty

years. Jam - bo years

Jamboree (clap, clap),
Jamboree (clap, clap),
come give three hearty cheers.
And we shall march along
together
another fifty years.

Ev'ry hour let the valleys ring
with the scouty songs we sing,
underneath the stars at night
in the campfire's light.
Jamboree...

Marching on with
the B-P lead,
every color, every creed,
all for one and life is good
in our brotherhood.
Jamboree...

We are the boys
of the left-hand shake,
boy scouts all and wide-awake,
hiking over hill and dale,
singing on the trail.
Jamboree...

Years from now
down a mem'ry lane,
we shall walk and live again
these great days with you and me
at the Jamboree!
Jamboree...

Mars, mars, mars
tietä eteenpäin,
Jamboreeta kohden näin.
Joukkoon liity sinäkin
ja yhdy lauluihin.

Jamboree (tap, tap),
Jamboree (tap, tap),
hei veikot heijaa vaan.
Ja puoli vuosisataa vielä
näin yhdessä marssitaan.

March, march, march
on the road with me
to the boy scout Jamboree.
Join the throng and swing along
as we sing our song.

Sattui Hakkiksen suurleirillä 1965

Suomen Partioipoikajärjestön suurleiri Hakkis pidettiin vuonna 1965 Sauvon merellisessä ympäristössä Suomenlahden rannalla. Tämän tarinan juuret ulottuvat kuitenkin ajallisesti Hakkista edeltäneeseen kevääseen ja toiseen partiotapahtumaan - muistaakseni kyseessä oli Suomen Partioipoikajärjestön mestaruuskilpailu henkilökohdaisen 5-ottelun jaloissa taidoissa. Kilpailun järjestämisen oli ottanut hoitaakseen Hämeen partioipoikapiiri, jonka rutinoitua huomassa kilpailukoneisto toimikin kellon tarkkuudella.

Tösiä ja sitä kautta hesalaisia oli kilpailussa edustamassa Pätkä alias Pekka Palokangas, joka

varsinkin tösiläisten lempilajissa suunnistuksessa oli kova tekijä. En ollut itse paikalla, joten en ihan tarkkaan tiedä kuinka kilpailu Pätkän kannalta eteni, mutta joka tapauksessa se tyssäsi kesken kaiken – ja varsin odottamattoman syyn takia.

Oli nimittäin käynyt niin, että joku järjestävän organisaation edustaja – lieneekö ollut muonamikko tai vastaava – oli havainnut, että muonateltasta oli yön aikana hävinnyt piparkakkuja. Asiasta nousi häly, tehtiin tarkat tutkimukset, ja syistä jotka ainakaan mukana olleille hesalaisille eivät koskaan valjenneet, Pätkä todettiin syylliseksi piparkakkuvarkauteen ja suljet-

tiin pois kilpailusta. Vastalauseet eivät auttaneet, päätös oli tehty ja se piti.

Asia jäi kaivelemaan mieliä, ja erityisesti se jurppi tösiläisiä jotka olivat yhtenä miehenä vakuuttuneita siitä että hämäläisten antama tuomio oli ehdottoman yksiselitteisesti väärä. Hämäläisten arvostus tösiläisten silmissä romahti pohjalukemiin.

Hakkiksen leiri koitti, ja tösiläisten parikymmenpäinen edustusjoukkue asettui taloksi leirialueen kauniiseen mäntymetsään. Mukana olivat myös Pätkä ja Timppa alias Timo Tapio, monipuolinen liikunnan harrastaja hänkin, josta tuli myöhemmin laskuvarjojääkäri ja aktiiviupseeri. Muistan hyvin, kuinka piparkakkujupakka nousi esiin tavan takaa, kun istuttiin iltanuotiolla ja puhuttiin niitä näitä.

Sitä en enää muista kenen neroneimauksesta asia lähti liikkeelle, mutta joka tapauksessa päätettiin tehdä kovalevystä iso piparkakku ja lahjoittaa se sopivalla hetkellä Hämeen partioipoikapiirin leirijohdolle. Ennen kuin lahjaa lähdettiin luovuttamaan, siihen tekstattiin komea omistuskirjoitus

**Hämeen partioipoikapiirille
Hyvää ruokahalua
Toivottaavat
Hapsenkakkiaiset**

Sen aikaiset tösiläiset muistavat hyvin Hapsenkakkiaiset, joka oli yksi lippukunnan kilpailuvartioista. Sen erikoislajina olivat partiotaitokilpailut, joissa vartio menestyikin kohtalaisesti. Vartioon kuuluivat – jos oikein muistan – Pätkä, Timppa, Murku alias Markku Murole, Blondi alias Jukka Roiha ja Bunis alias Matti Koskinen. Heistä siis kaksi

Markku Lahtela

ensiksi mainittua osallistui Hakkiksen leirille.

Tuli ilta, ja delegaatio Pätkä & Timppa lähtivät kovalevyypiparkakku kainalossaan kohti hämäläisten leirialuetta. Tulivat perille, ja vastauksena kysymykseen "mitä asiaa" sanoivat että heillä olisi helsinkiläisten lahja Hämeen piirille. Vastauksen vaikutus oli täysin ennalta arvaamaton: koko Hämeen leirijohto järjestyi riviin piirileirin johtajan teltan eteen ottamaan lahjaa vastaan. Pätkä ja Timppa vilkaisivat toisiaan, mutta pokka

Helsingin piirileirin johtaja Hakkiksella oli Lassi Westerling (vasemmalla). Lassin seurassa Pauli Kanerva.

Hakkiksella lippukunnan Pässeivartio selviytyi hienosti kolmanneksi partiotaitokisassa. Leirinjohtaja Lapa onnittelee, vasemmalta Heikki Auvinen. Heikki Miettinen, Yrjö Kuusi, Eero Lauhio ja Hannu Miettinen

Presidetti Kekkonen saattoivat Hakkiksella muun muassa tösiläiset partioilyjohtaja Pauli Kanerva (toinen oikealta) ja leirivouti Eino Tunkelo (oikealla).

piti ja suunnitelman mukaisesti he ojensivat lahjansa Hämeen piirileirin johdolle.

Jos oli hämäläisten riviin järjestyminen ollut yllätys, niin se ei ollut mitään verrattuna siihen reaktioon minkä piparkakku omistuskirjoituksineen heissä aiheutti. Sana "raivokohtaus" voisi muuten olla sopiva, paitsi että sitä hämäläisten käyttäytymisen huomioon ottaen on pidettävä aivan liian lievästä ilmaisuna. No, tulos oli joka tapauksessa se,

että poikien käskettiin hävitä alta aikayksikön ja että "tämä ei jää tähän".

Jotta hämäläisten reaktio tulisi ymmärrettävämmäksi, pitää tietää mitä aikaisemmin samana päivänä oli leirillä tapahtunut. Hämäläiset olivat nimittäin kutsuneet Helsingin piirileirin johdon kylään samaksi illaksi. Kun Pätkä ja Timppa sitten "hesalaisten lahja" mukanaan ilmestyivät paikalle, hämäläiset niin sanotusti tekivät väärän johtopäätöksen.

He tietysti olettivat, että poikien mukanaan tuoman lahjan täytyi liittyä tulossa olevaan HePP:n leirijohdon vierailuun – eli vetivät niin sanotusti väärän johtopäätöksen.

Tapauksesta kehittyi paremmanpuoleinen konflikti, johon välittäjäksi pyydettiin ja saatiinkin Hakkaraisen Masa. Tämä saikin Vanhankirkon seurakunnan kapalaisen kokemuksella valetuksi öljyä laineille ja tilanteen hallintaan. Päivää, paria myöhemmin

äkkilähdössä pojilta unohtunut piparkakkukin palautui Masan avustuksella takaisin alkuperäisille omistajilleen.

Lieneekö piparkakku enää tallella? Se roikkui joka tapauksessa monta vuotta Komuutin seinällä Kololla, ikään kuin muistuttamassa siitä, että niin kauan partioaatteella ei ole mitään hätää kuin huumori elää ja kaikki kukat saavat kukkia.

Hannu (Raana) Karvonen ja Wanha Wäiski. Hakkis-leiri

Erkki Salonen (Kapsäccä) ruoanvalmistuspuuhissa, Matti (Honka) Hongisto, Kari (Karppa) Sipilä ja Jaakko (Jaska) Haraa ei oikein innosta. Hakkis-leiri.

TöSin legendaarinen Hukka-vartio

Atte Luoma

Töölön Sinisten Hukka-vartio perustettiin Helsingin-Rovaniemien junassa jossain Tikkurilan kohdalla elokuussa 1956. Se edusti aktiivisuudessaan sen ajan nuorison huippua. Se oli Töölön Sinisten ensimmäinen eräpoika-vartio. Vartiolla oli yhtenäinen vaaleanruskea asu, jossa se esiintyi myös valtakunnallisissa partioparaateissa.

Hukka-vartioon kuuluivat Jopi (Jouko Eräkare), Jaska (Jaakko Kanninen), Atte (Atte Luoma) ja Käsä (Kari Ravilo).

Vartio retkeili joka toinen viikonloppu Nuuksiossa. Retkelle lähdettiin yleensä kävellen Ruskeasuolta, ja ensimmäisenä yöpymispaikkana oli Karjakaivon luola. Vartiolla ei koskaan ollut mukana makuupusseja, vaan ainoastaan pieni maavaate, jonka päällä nukuttiin nuotion vieressä. Tahti oli kova, sillä retkille lähdettiin yleensä klo 24 yöllä, kun tytöt oli ensin tyylikkäästi saatettu koulubileistä kotiin. Kun retkiltä sitten palattiin myöhään sunnuntai-iltaisin, tapahtui salamannopea pesulla käynti ja vaatteiden vaihto, ja heti Polille, Hämikselle tai Bottalle joramaan.

Retkillä oli mukana aina kitara tai kaksi, ja siellä saikin alkunsa vartion toinen harrastus: musiikki. Vartio lauloi useissa partiotapahtumissa, muun muassa leireillä, ja esiintyi se Helsingin kuulisassa Haka-kerhossakin nimellä Atte-kvartetti.

Partiointi ja musiikki häiritsivät kovasti koulunkäyntiä. Käsä oli niin kutsutusti hyvä oppilas ja kävi Norssia. Minä kävin Jopin kanssa Karjalaa (Karjalan Yhteiskoulu). Aamuisin, kun Käsä ajeli raitsikalla Norssiin, moikkasimme Nordenskjöldinkadun pysäkillä, josta minä lähdin toiseen suuntaan. Kysäisinpä kerran Käsältä, että milloin hän lukee läksynsä, kun vapaa-ajat menee partsikaan ja musiikkiin. Käsä vastasi, että ratikassa. Totesin, etten koskaan nähnyt Nordenskjöldinkadun pysäkillä hänen mitään lukevan. Tähän Käsä sanoi aloittavansakin opinnot vasta Messuhallin pysäkiltä. Että silleen.

Legendaariseksi Hukka-vartion tekee se, että se toimi perusporukkana muutamalle kuulisalle lauluyhtyeelle. Jopi perusti tuohon aikaan lauluyhtyeen Kukonpojat, joka sai kuuluisuutta Niilo Tarvajärven eli Tarvan radio-ohjelmasta Tervetuloa aamukahville. Kukonpojat lauloi kyseisessä ohjelmassa aina onnittelulaulun päiväsankarille. Jopi toimi myös vakiojäsenenä television ensimmäisessä Levraadissa, jonka vetäjänä oli Jaakko Jahnukainen.

Minä taas perustin samaan aikaan lauluyhtyeen Neloset (aikaisemmalta nimeltään Pyhimykset). Se aloitti uransa Helsingin kaupungin nuorisotoimiston oppikouluissa järjestämässä Vitamiinihipoissa. Laulusolistina oli Lasse Liemola ja enkelikuorona Neloset. Laulettiin muun muassa

Lassen hittiä Diivaillen. Nelosten kuuluisin jäsen on tietysti "kansakunnan kaapin päälle" nostettu Jukka Kuoppamäki.

Jukka, partionimeltään Porkki, toimi 50-luvun lopulla Majava-vartion johtajana ja oli jo silloin kovan luokan laulaja ja kitaristi.

Käsä oli perustamassa dixieland-yhtyettä Downtown Dixieland Tigers, joka paremmin muistetaan nimellä DDT ja joka näihin päiviin asti on esittänyt musiikkia muun muassa ravin-

tola Storeyvillessä. Käsä soitti yhtyeessä pitkäkaulaista banjoa ja Atte-kvartetti esiintyi silloin tällöin yhtyeen laulusolistina.

Lieneekö DDT:ssä enää jäljellä yhtään alkuperäisjäsentä?

Kukonpoikien ja Nelosten lauluista on syksyllä 1999 julkaistu kokooma-CD.

Vähitellen Hukka-vartion taival alkoi hiipua, kun musiikki ja opinnot rupesivat viemään entistä enemmän aikaa poikien elämässä.

Hukka-vartio valmiina esitykseen. Edessä Atte (vas) ja Käsä, takana Jopi (vas) ja Jaska

Home Hospitality -osaamisen keskittymä TöSissä

Lassi Westerling

Kari Teppola

Home Hospitality eli vieraanvaraisuus on monille kansainvälisille partioleireille osallistuneille tuttu juttu. Vieraanvaraisuutta on tarjottu myös merkittävien kansainvälisten konferenssien osallistujille. Näin tapahtui mm. Partiopoikien Maailmankonferenssin yhteydessä Helsingissä vuonna 1969. Nordjambin (Lillehammer, Norja) osallistujille vieraanvaraisuutta tarjottiin vuonna 1975.

Lady Olave puutarhajuhlassa

Ensimmäisen kerran järjestelykyvyt joutuivat koetukselle vuonna 1969, kun partiopoi-
kien 22. maailmankonferenssi järjestettiin Helsingissä. Se oli maailman partiopoikaliikkeen vuosittainen yleiskokous, johon osallistui kansallisia partiojohtajadelegaatioita 72 maasta. Osallistujia oli kaiken kaikkiaan 445 henkeä. Kaikille näille järjestelytoimikunta päätti tarjota vierailumahdollisuuden yhden illan aikana edustavaan suomalaiseen, partio toimintaa tuntevaan perheeseen.

Perheiden löytäminen ei ollut ihan helppoa. Vaikka markkinointiponnistelut aloitettiin jo keväällä, viimeiset sitoumukset saatiin

tietysti vasta viimeisellä viikolla. Suomalainen kesälomakäytäntö eli siirtyminen kesämokeille tai matkustelu heinäkuussa ei mitenkään helpottanut tilannetta.

H-hetki oli 26.8.1969, jolloin isäntien piti noutaa vieraansa Otaniemestä etukäteen sovitulta paikalta. Emme epäilleet kenenkään lupauksen aitoutta, mutta kun isäntäperheitä oli satakunta, oli aina olemassa potentiaalinen vaara esimerkiksi päivämääräsotkusta. Emmehän halunneet, että kukaan jäisi "torille" odottamaan noutajaansa. Kaikkien isännät onneksemme tulivat tapaamispaikalle ja ilta onnistui erinomaisesti.

Helsingin Partiopiirin lehti mainosti hyvissä ajoin tulossa olevaa Home Hospitality –tapahtumaa.

Useissa kansainvälisissä konferensseissa varsinaisten osallistujien mukana seuraaville rouville ja muille seuralaisille järjestetään erillistä ohjelmaa. Näin tehtiin myös partiopoi-
kien 22. maailmankonferenssin yhteydessä. Ladies' Program'in tärkeimmästä ohjelmaosuudesta Ladies' Garden Party'sta oli vastuussa Lassi Westerling. Sen kohokohta oli partioliikkeen perustajan puolison, Lady Olave Baden-Powell'in osallistuminen tilaisuuteen. Suomalaisittain ilahduttavaa oli myös entisen Miss Universumin Armi Kuuselan mukana olo. Armin puoliso Gil Hilario oli Filippiinien virallisen delegaation johtaja.

Nordjamb 1975 ja Home Hospitality

Kuusi vuotta myöhemmin vuonna 1975 pidettiin neljästoista partiolaisten maailmanjamboree. Paikkana oli Norjan Lillehammer ja jamboreen isäntinä toimivat kaikki pohjoismaat. Jamboreehen perinteisesti liittynyt Home Hospitality –jakso toteutettiin kaikissa pohjoismaissa, toki vain pohjoismaiden ulkopuolelta tul-
leille leiriläisille. Suomessa Home Hospitality-toimikunnan työhön osallistui Kari Teppola TöSistä.

Suomen vastuuna oli sijoittaa 1800 poikaa viiden päivän ajaksi johonkin edustavaan kotiin joko ennen leiriä tai leirin jälkeen. Leiriläiset saivat itse valita mihinkä pohjoismaahan halusivat. Vieraita tuli kaiken kaikkiaan 12 eri maasta. Näin suuren vierailijamäärän sijoittaminen oli valtakunnallinen tehtävä. Niinpä siihen valjastettiin kaikki partiopiirit. Eniten vieraita sijoittui Helsingin seudulle.

Home Hospitality vahvisti tösiläisten kansainvälisyyttä

Maailmankonferenssi eri tapahtumineen kesti viikon. Home Hospitality oli olennainen osa konferenssia. Home Hospitality -illan jälkeen Suomella oli yli neljäsataa uutta lähettiläistä, jotka veivät positiivista viestiä Suomesta kotimaahansa. Nordjambin jälkeen näitä lähettiläisiä oli vielä lisää 1800. Viestin rakennusaineina ei ollut pelkästään onnistunut konferenssi tai ikimuistoinen jamboree, vaan myös myönteiset kokemukset suomalaisesta vieraanvaraisuudesta.

TöSin kämppä

Jussi Haapkylä ja Mikko Ylijoki

Töölön Siniset sai oman eräkämpän Haukkalan mäeltä, Porkkalan Hirsalasta vuonna 1959. Eräkämpä syntyi suurten ponnistusten tuloksena ja tapaus onkin yksi merkittävimmistä virstanpylväistä TöSin historiassa. Kämpä on tarjonut fantastisen mahdollisuuden harrastaa luonnonläheistä peruseräpartiotointia yli neljän

vuosikymmenen ajan. Parhaita puolia Kämpässä on ollut sen luonnonläheisyys, mutta samalla loistava sijainti Helsingin tuntumassa. Juuri sijainti on mahdollistanut asianmukaisten retkien järjestämisen myös lippukunnan nuorimmille jäsenille.

Kämpän vuokrasopimus tehtiin aluksi vuoden 1982 loppuun, jolloin sitä jatkettiin

kymmenellä vuodella ja taas 1990-luvulla sopimus uusittiin vuoden 2002 loppuun. Samalla vuokrasopimus kymmenkertaistettiin noin tuhannesta markasta kymmeneen tuhanteen. Tällöin sisaruslippukuntamme Hesparto teki sopimuksen kanssamme, mikä oikeutti heidät toimimaan Kämpällä 50 % käyttöoikeudella samalla vastaten käyttökustan-

nuksista ja vuokrasta saman suhteen mukaisesti. Järjestelyä voitiin pitää hyvin luontevana siirtymänä, sillä totuushan on että Hesparto on ollut ahkera kämpän käyttäjä aina sen alkuaikojasta asti ja tehnyt näiden vuosien aikana paljon sekä TöSin että Kämpän hyväksi.

Kämpää on peruskorjattu säännöllisesti, viimeksi kesinä

Vuoden 1976 talvileiriläiset iltapalalla kämpän pöydän ääressä.

Kämppä nykyasussaan.

1995-1998. Tämän ansiosta se onkin erinomaisessa käyttökunnossa. Viimeisimpiä uudistuksia ovat muun muassa kokonaan uusi keittiö sekä kylmäkellari, uusi laiturielementti sekä uusittu entistä tilavampi eteinen. Lisäksi koko Kämppä on pintakäsitelty niin sisältä kuin ulkoa. Samalla

myös kalustetaso on kasvanut. Keittiössä on ravintolan kaasuhella sekä kaasujääkaappi, kaksi puukamiinaa tuovat lisälämpöä sekä tunnelmaa, myös saunan kiuas on uusi. Myös kaikki vaadittavat palotarkastukset on tehty, ja tarvittavat paloturvallisuustarvikkeet ovat ajan tasalla.

Sähköä Kämpässä ei ole mikä onkin ollut lippukunnan kanta erätunnelman säilyttämiseksi. Kämppä mahdollistaa retken järjestämisen noin 25 hengelle. Määrä luonnollisesti nousee mitä nuorempia osallistujat ovat.

Kämpän käyttöaste on ollut koko sen olemassaoloajan

korkea. Käytännössä vapaita viikonloppuja on löytynyt vain kesälomien aikaan, silloinkin niukasti. Yleensä tulijoita olisikin enemmän kuin on tilaa. Toiminta Hirsalassa ei ole keskittynyt ainoastaan Kämpälle vaan läheiset hyvät retkeilymaastot ovat mahdollistaneet useamman

Matti (Honka) Hongisto vesistönylitysharjoituksessa kämpän lähimaastossa.

Kämppä on ollut myös kesäisten kajakkiretkien tukikohtana.

retken samanaikaisen järjestämisen alueella. Maasto lähimmillä neliökilometreillä on toiminut useiden kesä- ja talvileirien pääkallopaikkana, jolloin on saatettu käyttää hyväksi ainoastaan Kämpän keittiötä leiriläisten muonituksessa. Porkkalan alue aina Jorvakseen ja Kirkkonummen pohjoispuolisiin eräalueisiin asti on toiminut Töölön Sinisten kuten myös muiden seudulla retkeilevien lippukuntien vaelusmaastona. Suurella alueella Kämpästä pohjoiseen aukeaa mahtava Stormossenin suo, joka on pääosin rauhoitettua aluetta. Lukuisat vaellukset ovat vieneet sen liepeitä ympäri ja toisinaan myös sen halki, mistä todisteena perille lämmittelemään on saapunut poikkeuksetta likomärkä ja pahalta haiseva retkikunta.

Paljon käytetty järjestely lippukuntaretkillä on ollut, että vaeltajat ja vartiolaiset lähtevät patikoimaan perjantaina Jorvaksesta kohti Kämpää ja yöpyvät maastossa. Sudenpennut puolestaan saapuvat Kämpälle lauantaiaamuna. Vaeltava osasto pääsee perille aamupäivän kuluessa, jolloin kaikki ovat koolla yhteisellä lounaalla Kämpällä. Uusin toiminnan muoto alkoi vuonna 2001, kun TöSi hankki kolme kajakkia. Kajakit ovat olleet kovassa käytössä ja niiden avulla Porkkalan saaristo on tarjonnut aivan uusia retkeilymaastoja sekä hyvät mahdollisuudet tutustua saaristoluontoon.

Rinnakkaiselo lumipallonheilton päässä majailevien Sinihaukkojen kanssa on aina sujunut hyvässä hengessä ja toisiamme kunnioittaen. Molemmipuolinen jäynien teko on värittänyt Hirsalan arkea ja jättänyt monta hauskaa muistoa. Urheilullisessa mielessä mittaa on otettu umpihangessa jäällä pelattavissa jalkapallo-otteluissa Haukkalan mestaruudesta.

Viimeistä viittätoista vuotta tarkasteltaessa voisi todeta

Haukkalanmäen seudun urbanisoinnin tapahtuneen jo pidemmällä aikavälillä kuin vasta hiljattain. Kämpän lähipiiri rajautui entistä selkeämmin omaksi saarekkeekseen 1980-luvun lopulla, kun sen "takamaaston" halki rakennettiin hiekkatie Väransbyn leirintäalueelle, Kämpän lounaispuolelle. Tällöin entinen kesäleiriaukiomme muuttui käytännössä meidän ja sienestäjien jakamaksi parkkipaikaksi tien-

poskessa. Tyytyväinen leirielämä jatkui kuitenkin syvemmällä metsän siimeksessä, parisataa metriä lännempänä, jonne muodostui aktiivisesti käytetty talvileiripaikkamme. 1990-luvun loppupuolella edellä mainitun tien ja talvileiripaikkamme välissä kohosi korkeuksiin uutena sivilisaation merkinä GSM-tukiasema. Vaikka äänenlaatu jossain ilmeisesti paranikin, johtajamme eivät ole voineet todeta kuuluvuutensa

parantuneen nuorimpien leiriläisten keskellä. Toisaalta maston punaiset valot auttavat kaikkien suuntavaistoa pimeällä.

Leirintäalue lounaassa ja suojelualue pohjoisessa ovat pitäneet huolen siitä, että asutus Kämpän tienoolla ei ole vuosien mittaan tihtynyt ennen kuin ilmeisesti nyt. Kämpän ja muiden läheisten tonttien maat on näet kaavoitettu hiljattain omakotialueeksi. Nähdäksemme partio-

Talvista hauskanpitoa rantajäällä.

kämppiemme ja koskemattomien metsien tarjoama puskurialue ennen vakinaisen asutuksen alkamista koillisessa on hyödyttänyt myös leirintäalueen ilmapiiriä ja luonnonsuojelualueen rauhaa.

Nyt olemme jälleen tutun tilanteen edessä. Vuokrasopimus umpeutui vuoden 2002 lopussa ja Metsähallitus asetti sopimukselle uudet ehdot. Tontin vuosivuokra nousi kerralla 2 000 eurosta 18 000 euroon. Poistuminen

Kihokaronkka 1965 kämpällä, vasemmalta Pätkä (Pekka Palokangas), Bländy (Jukka Roiha), Mara (Marti Pimiä), Uuloppi (nimi kadonnut arkistosta), Salkku (Seppo Salonen), Arto (Virkunen) ja Arton takana Intti (Ilkka Jäntti).

Hirsalan merkitys partiolaisten retkeilykohteena nousi valtakunnalliseksi asiaksi Helsingin Sanomissa 10.1.2003.

Haukkalanmäeltä näyttää jälleen todennäköiseltä. Vuokran korotus koskee myös naapuritontin Sinihaukkoja. On sanomattakin selvää, että vapaaehtoisvoimin toimivilla partiolippukunnilla ei

ole varaa 18 000 euron, yli 100 000 markan, vuosivuokraan. Tämä tekee 2 000 markkaa joka viikko käytettiin kämppää tai ei. Tässä summassa ei tietenkään ole korjaus- ja käyttökuluja

mukana, ainoastaan alue. Valitettava asia on myös, että yli sadan neliön lautorakenteisen kämpän siirtäminen toiseen paikkaan ei ole mahdollista.

Metsähallitus perustelee rajua vuokrankorotusta sillä, että liikelaitostamisen jälkeen sen on saatava maastaan käypä vuokra. Hirsalan tontin hinnaksi on arvioitu 300 000 euroa, mistä kuuden prosentin tuotto-odotuksen mukaan laskettu vuosivuokra on 18 000 euroa. Metsähallitus on kiinnostunut myös realisoimaan nämä meren rannalla olevat tontit, jotka Kirkkonummen kunta on kaavoittanut asumiskäyttöön.

Metsähallituksen liikelaitostamisen jälkeen se on velvollinen

tuottamaan omistajilleen voittoa. Silti kuitenkin harmittaa, että hädän myötä satojen lasten ja nuorten toimintaympäristö katoaa ja mahdollisuus harrastaa ja toimia heikkenee oleellisesti. On myös syytä muistaa, että liiketoiminnan ohella Metsähallituksella on yhteiskunnallisia tehtäviä, jotka rahoitetaan valtion budjetin varoilla. Näistä tärkeimmät ovat luonnonsuojelu ja maksuttomat retkeilypalvelut. Nämä ovat niitä samoja arvoja mihin myös Töölön Sinisten partiotoiminta tähtää ja on perustunut jo 70 vuoden ajan. Tähän vedoten edelleen toivomme, että Metsähallitus harkitsisi vielä kerran ja pyrkisi korotuksissaan ottamaan huomioon alueen käyttötarkoituksen ja suhteuttamaan vuokran sen mukaisesti.

Kirkkovenevaellus Kämpälle 24.7.–26.7.1998

Jussi Haapkylä

Kämpällemme Hirsalaan on viime vuosina pyöräilty, kävelty, hiihdetty, juostu ja tietysti men-ty linja-autolla sekä tavallisilla moottorikulkuvälineillä. Vesiele-mentiä on nestemäisessä olo-muodossa käytetty hälyttävän vähän hyödyksi, muutamaa van-hemman polven purjeveneret-keä lukuun ottamatta. Asialle oli siis tehtävä jotakin. Niinpä syntyi päissämme talvella 1998 ajatus meloa kämpälle, sillä matkahan ei ole kovinkaan pitkä (linnun-tietä Töölöntorilta 22,9 kilomet-riä). Kevään mittaan ajatukses-me melomisesta sai takapakkia - minkä takia pitäisi meloa, kun on tarjolla jalompiakin veneilyn muotoja, kuten soutaminen. Alusta alkaen oli selvää, että emme kaikki mahtuisi urheaan soutualukseemme Landolaan, joten ainoaksi vaihtoehdoksi jäi vuokrata kirkkovene, jollainen löytyikin yllättävän helposti.

Lähtöpäivänä perjantaina au-rinko paistoi ja muutenkin maa-ilma hymyili. Matkamme käyn-nistyi Soutustadionin vierestä, Soutumiehet ry:n kirkkovene-tallin satamasta. Aluksemme oli 15-paikkainen kilpakirkkovene, jolla oli saavutettu menestystä pari viikkoa aiemmin Sulkavan soudussa. Eipä aikaakaan, kun

Tunnelma oli korkealla taipaleelle lähdettyessä.

veneemme lipui jo Lauttasaaren kohdalla. Tällöin törmäsimme myös ensimmäisen kerran reimariin. Mutta pienet kolahdukset eivät häirinneet vaan jatkoimme eteenpäin merimerkkejä opetellen. Meri oli tyyni, joten matka taittui verkkaisesti, tosin välillä pysähdyimme juomaan mustaa kahvia, jotta nestehukka ei pääsisi yllättämään. Perille saavuimme hieman auringon laskun jälkeen noin viiden tunnin soutelun jälkeen. Söimme hieman iltapalaa ja paistoin Jormaa (makkaraa), minkä jälkeen painuimme nukkumaan.

Lauantain retkikohteeksi olimme valinneet Kivenlahtea lähellä olevan Malmenin raviradan. Matkaan lähdimme hyvissä ajoin, jo ennen lounasta. Tarkoituksena oli tutkia samalla myös lähisaaristoa ja muita lähialueita. Päätimme jättää väliin Aisafjärdenin selän ja kulkea Morsfjärden-nimisen sisämerenlahden kautta, jonne kuljettiin sisään ja ulos komeaa kaislikkokanavaa pitkin. Erittäin mielenkiintoinen kokemus. Erinäisen soutelun jälkeen hylkäsimme ajatuksen raviradasta, niin mielenkiintoiselta kuin se kuulostikin, ja suuntasimme trooppiselle hiekkarannalle Kivenlahteen. Paikalliset asukkaat katselivat ihmetellen aluksemme rantautumista, suuremmilta kahakoilta kuitenkin vältyttiin, sillä paikallisväestö osoittautui ystävällismieliseksi, keräilykulttuurista toteuttavaksi heimoksi. Hetken aikaa paistatelimme päivää hiekkarannalla ja nautimme virkistävän välipalan, mustaa kahvia, fibaluja sekä jäätelöä. Takaisin päin soudimme niin sanottua itäreittiä ja saimme hieman tuntumaa aallokkaasta kirkkovenemerenkäynnistä. Ilta

Hengähdystauko oli tarpeen silloin tällöin.

Kämpällä sujui rakentelun merkeissä. Tuloksena muun muassa uusi tiskipöytä, tiivistimme keittiotön savupiipun, tyhjensimme vessan ja tuhosimme kämpän alla asuvan muurahaisyhdyskunnan. Kruunasimme päivän saunomalla sekä nauttimalla mustaa kahvia ja Jormaa.

Sunnuntaipäivä alkoi helteisenä, joten viimeistelimme saunan peltikaton kun sääkin kerran salli. Syödessämme kesäistä silliudetperunatounasta alkoi taivaalle kertyä mustia pilviä, jotka alkoivat sataa. Koska paikat olivat jo kunnossa, ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin odottaa. Tunnin odottelun jäl-

keen puimme sadekamat päälle ja marssimme rantaan. Sitten tulikin jo kiire, sillä sadepilvien takaa näkyi sininen taivas, eikä retki ilman kunnan sadetta ole kunnan retki. Ehdimme nippa nappa vesille ja soutaa 150 metriä ennen kuin aurinko alkoi taas paistaa. Paluumatka sujui neljässä tunnissa tauot mukaan lukien. Paikoitellen ruoskimme veneemme jopa kahdeksan solmun nopeuteen. Lähestyessämme kotisatamaamme odotti meitä Karhusalmen sillalla iloinen yllätys, sillä kunnianarvoisa lippukunnanjohtajamme Mikko Ylijoki oli saapunut valokuvaamaan kirkkovenettämme

lintuperspektiivistä. Pian tämän jälkeen saavuimmekin koti-Töölöön hyvissä ruumiin ja sielun voimissa, kiitos mustan kahvin. Jopa veneemmekin selvisi reissusta ilman suurempia kolhuja.

Viikonlopun aikana tuli soudettua noin sata kilometriä, mitä voidaan pitää kelpo suorituksena, ottaen huomioon, että kukaan ei saanut edes rakkoja kämmeniin. Sää oli lähes koko ajan puolellamme ja ainoa asia joka jäi kalvamaan mieltämme oli seuraavan etenemismuodon keksiminen. Ideat vaihtelivat 20-paikkaisesta tandem-polkupyörästä kuumailmapalloon.

Pienemmälläkin veneellä pääsee alkuun. Tösin laivastoa Sikaliskon rantamaisemissa.

Jamboree Nordjamb-75

Pentti Holopainen

Partiopoikien 14. maailmanjamboree järjestettiin myöhemmin talviolympialaisten näyttämönä tunnetussa Lillehammerin laaksossa Norjassa 29.7 - 7.8.1975. Koska leiri pidettiin pohjoismaisena yhteistyöprojektina, oli suomalaisten osallistumisvakuus ennätysmäinen. Tösiläisiäkin osallistui leirille edustava joukko. Tosin kävi niin, että helsinkiläisten edustus oli suhteellisesti ottaen suurin, ja niinpä tösiläiset joutuvat jaetuksi kahdelle alaleirille. Leirin mottona oli Five fin-

gers - one hand, joka symboloi viittä järjestävää pohjoismaata, leirille osallistuneita viiden maanosan partiolaisia jne.

Matkaan lähdettiin Helsingistä Lokki-linjan tilausbusseilla, joista meidän bussimme kierteli Lohjat, Mustiot ja Inkoot keräillen sankarimatkalaisia kyytiin. Illalla matka jatkui lautalla Naantalista Kapellskäriin, josta Ruotsin halki Norjaan ja Lillehammeriin. Bussetta olikin melkoinen saattue, kymmenkunta autoa.

Lillehammeriin päästyä oli vuorossa leirin pystytys suomalaisjoukkueelle osoitetulle "tontille" aitoineen, keittiöineen ja tietysti edustavine leiriportteineen. Telttasaunakin löytyi joen rannasta. Kansainvälisyys oli heti käsin kosketeltavissa, vastapäätä olevalla tontilla majailivat Iranin edustajat shahinperheen julisteineen ja prinsesseineen, muita lähinaapureita olivat belgialaiset, tanskalaiset ja britit. Alaleireittäin oli myös järjestetty infopisteet, kioskit ja valuutanvaihtopaikat.

Ensimmäisen päivän iltana kokoonnuttiin pääaukealle Althing Arenalle leirin avajaistilaisuuteen, jossa oli luonnollisesti juhlapuheita ja erilaisia esityksiä maailman eri kolkilta.

Leirin rutiineihin kuuluivat tietysti vartio- ja köksävuorot ja erilaiset valinnaiset aktiviteetit, kuten Fox hunting, radiosuunnistus, jossa etsittiin lähimaastoon piilotettuja radiomajakoita, purjehdus, suunnistus, kulttuuri-retki Lillehammerin kaupunkiin ja monia muita. Edistyskellistä tekniikkaa edustivat kuhunkin aktiviteettiin ilmoittautumisen mukaisesti jaetut reikäkortit, jotka luovutettiin paikan päällä.

Suoritetut aktiviteetit kirjautuivat sitten automaattisesti leirin osallistumistodistukseen.

Vapaa-aikaakin oli käytettäväksi ja silloin yleensä mallesiittiin leirialueella kavereita moikkaamassa ja "swäppäilemässä", lähinnä vierasmaalaisten merkkejä ja muita partiovarusteita. Partioaitassa myydyt Nordjamb -kangasmerkit ja -tarrat osoittautuivat kovaksi valuutaksi, niillä sai melkein mitä vain. Monet toivatkin matkamuistoina kasapäin merkkejä, puseroita, huiveja, ynnä muuta asiaan kuuluvaa.

Muihin kulttuureihin tutustuttiin lähemmin Cultural Day -päivänä, jolloin edustusjoukkueet esittelivät omia kansallisuksiaan ja tarjosivat kansallisherkkujään. Suomalaisen herkku oli tietysti räiskäleet, jotka tekivätkin hyvin kauppansa. Afrikkalaisten ja aasialaisten maustetut herkut olivat tietysti eksoottisia. Jäi vain enemmän ja vähemmän arvailujen varaan, mistä ne oli tehty...

Eräs ikimuistoinen episodi tapahtui leirin vierailupäivänä, jolloin useita arvovaltaisia vie-

raitä kävi tutustumassa leiriin. Joukossa oli mm. Ruotsin kuningas, Kaarle XVI Kustaa. Suomalaiskollegio päätti ex tempore, että kunkulle on lahjoitettava muistoksi suomalaisten partiopäähine, kunnan Väiski. Tehtävä uskottiin Mikrolle ja allekirjoittanut valmistautui ikuistamaan suorituksen valokuvaksi. Kävi kuitenkin niin, ettei Mikro päässyt turvamiesten ohi lähellekään. Tällöin allekirjoittanut päätti, että rohkea rokan syö ja sopivan tilaisuuden tullen syöksähdin kunkun luo, tyrkkäsin väiskin kunkulle ja tokaisin sujuvasti suorasukaiseen suomalaisen tyyliin sopivasti "It is a gift. Take it!" Tällöin kädessäni olikin jo muutama viskaali kiinni,

Enää kukonaskel Norjaan.

Soppakattila pitäisi saada pystymään pystyssä...

Leirirakennelmiakin piti harrastaa.

Avajaispäivänä riitti vilinää.

mutta hämmästynyt kunkku otti kuin ottikin väiskini vastaan ja jatkoi matkaansa sitä kädessään roikottaen. Episodin jälkivaikutuksia lieenee jokin aika sitten lehdissä ollut tieto, että kunkulla on harrastuksena hullunkuristen päähineiden keräily. Liekö saanut alkunsa tästä, mene ja tiedä.

Leirin lähetessä loppuaan oli edessä vielä haikki, lähialueen tuntureilla suoritettava kaksipäiväinen vaellus. Sain vedettäväkseni monikansallisen vaellusvartion, joka itseni lisäksi koostui toisesta suomalaisesta, britistä, kanadalaisesta, kahdesta jenkistä ja filippiiniläisestä partiolaisesta. Vaellusreitti johti tuntureilla raskailta toiselle. Rasteilla päivystivät Norjan armeijan viestimiehet, jotka kirjasiivat vartion saapumisen ja ilmoittivat sen eteenpäin.

Matkan varrella suoritettiin ennalta määrättyjä tehtäviä, tutkittiin kiviä ja sammalia ja kirjattiin havainnot ylös vaellusraporttiin. Vaellus sujui joutuisasti, tosin pohjoisamerikkalaisten hampurilaiskulttuuri taisi hieman painaa. Pitkäkoipinen brittipolka pysyi kohtalaisen hyvin suomalaisten menossa mukana, muita jouduttiin aina välillä odottelemaan.

Päivän retkeilyn jälkeen saavuttiin vartiolle osoitettuun yöpymispaikkaan, johon oli varattu muovikelmusta ja muutamasta kepakosta laavutarpeet. Laavu pykättiin autiotuvan seinustalle, eikä unta tarvinnut kauaa odotella.

Haikin jälkeen oli vuorossa leirin päättäjäisilta, jossa aluksi kokoonnuttiin haikkivartion voimin yhteiselle nuotiolle valmis-

tamaan päivällistä. Sen jälkeen siirryttiin pääaukealle päätös-juhlallisuuksiin. Ohjelman päätti iranilaisten puheenvuoro, jossa toivotettiin maailman partiolaiset tervetulleeksi jamboreelle Iraniin vuonna 1979. Kuten historiasta tiedetään, vallankumous Iranissa muutti kaiken ja kyseinen Jamboree jäi pitämättä. Lopuksi laulettiin leirin nimikkolaulu "Five fingers, one hand" ja siirryttiin omiin alaleireihin yöpymään viimeistä kertaa.

Aamulla olikin edessä leirin purku, tavaroiden pakkaaminen ja paluumarssi tutuilla Lokki-linjan autoilla takaisin kotimaahan. Ruotsissa yövyttiin "kevyesti" yhdellä leirintäalueella ja seuraavana päivänä oltiin jo Kapellskärissä odottamassa yölauttaan pääsyä. Enemmän ja vähemmän

rauhallisesti kansipaikoilla nukutun yön jälkeen oltiin jälleen Naantalissa ja matka kulki tulomatkaan nähden päinvastaisessa järjestyksessä kohti Helsinkiä, jossa jäljelle jääneet tösiläiset hajaantuivat kuka minnekin kesälomiaan jatkamaan.

Jänö vaipumassa unten maille.

Tuumaustuokio alaleirillä.

Tutustuttiin paikalliseen rakennuskulttuuriin...

Sekalaisia muistelman pätkiä Tösin taipaleelta

Pentti Holopainen

Kesäleirejä

Sikalisko

Kesäleirit kuuluivat tietysti tösiläisten kesäohjelmistoon. Vakituksena leiripaikkana oli aina 70-luvun alkuvuosiin asti Lopella sijainnut Sikaliskon leirialue kirkasvetisen lammen rannalla. Itse osallistuin kuuluisille Sikiksen leireille vuosina -73 ja -74. Jamboree-vuonna -75 leiriä ei pidetty ja vuonna -76 leirialue olikin myyty mökkitonteiksi ja

kesäleiri pidettiin yhteisvoimin Tammityttöjen kanssa Virolahdella ja seuraavana vuonna Tammelassa.

Sikiksen leireillä mukana oli yleensä sisarlippukuntamme Hesparrto. Leireillä oli luonnollisesti erilaista ohjelmaa iltanuotioineen, prädiksineen ja yleensä jonkinlainen pyromaani- tai muu jahti, johon toden tuntua loivat paikalle ilmestyneet viranomaiset "virka-apu" –pyyntöineen. Erilaisia kilpailuja pidettiin, oli maastojuoksua, suunnistusta ja tietysti koko leirin ajan kestänyt leiriskaba, jossa kilpailtiin vartioiden välillä leirirakennelmista, siisteydestä ja vartioittain valmistetusta päivällisen herkullisuudesta, jonka leirin korkea johto tarkasti, saaden luonnollisesti vatsansa täyteen siltä osin.

Leirin kohokohtia oli sauno-

minen lammen rantaan pystytetyssä telttasaunassa, jonka lämmittäminen olikin vaativaa puuhaa. Suuren kivikasan alla pidettiin koko päivä tulta ja iltapäivän päätteeksi tulen sammuttua lölytelttiin vielä noet pois ennen telttavaatteen levittämistä tukikehikon päälle. Löylyä heitettäessä koko teltta pullistui kuin räjähdysten alla. Tavoitteena oli luonnollisesti saada teltta pullistelemaan mahdollisimman paljon, jotta tietty vaihtuvuus lölyttelijöissä saatiin aikaan. Lölyttely loppui sitten, olikohan viimeisellä Sikiksellä, kun erään kerran telttavaate levitettiin liian aikaisin paikoilleen ja hetken kuluttua koko teltta humautti savuna taivaalle. Jäljelle jäivät vain oviaukon vaijerit.

Sudarien osalta leiri oli yleensä lyhyempi, tosin ei kai-

kille riittävän lyhyt. Vuoden -73 leirillä eräskin pirpana yllätettiin läheiseltä tieltä rinkka selässä saapastelemassa tarmokkaasti pois päin leiriltä, tosin aivan vika suuntaan. Leirin johtaja sai käyttää pontevasti suostuttelutaitojaan, jotta kyseinen sudari saatiin pysymään laumassaan.

Iltanuotioilla pidettiin vartioittain kehitettyjä ohjelmanumeroita ja luonnollisesti Wanha Wäiski kävi muistelemassa ja kehumassa leiriläisiä. Omat valmistelunsa vaati tietysti iltanuotio sytyttämisrituaali, jossa tulenkipunan piti singahtaa oikeaan aikaan asianmukaisen syttymisloitsun päätyttyä. Joskus tosin loitsija sai lukea lorunsa useampaankin otteeseen.

Vaelluksen "lämmin" ateria oli pääsääntöisesti "primitiivi", eli folioon käärittiin perunat, vihannekset ja lihat sopivasti maustettuina ja laitettiin nuotio alle kypsymään. Kypsyyssasteen arviointi oli kiinni asianomaisen keittiömestarin kokemuksesta ja vartion nälän asteesta. Usein siitä saatiin nauttia jopa sopivan kypsänä, vaihtoehtoina olivat raa'at perunat tai karrelle karentynyt tuotos.

Virolahti

Virolahden leirialue oli tietysti jännittävä paikka valtakunnan rajan läheisyyden takia. Alue olikin ollut sodan aikana venäläisten

Öinen maastoharjoitus alkaa kohta... Virolahti 1976

siviilivankien leirialueena. Leiri oli myös muistamani mukaan ensimmäinen, jolla leirivartiot olivat sekavartioita. Asiat eivät aina sujuneet aivan kitkatta ja aiheuttivat joskus jopa hienoista hammasten kiristelyä poikien taholta, kun tyttöjen myrskylyhtyjen sydämiä ongittiin lampusta ties monettako kertaa. Ruoan laitton pojat tosin muutaman kerran jälkeen jättivät suosiolla tytöille ja aikaa myöten elämä asettui lähes normaaleihin uomiinsa.

Virolahden leirin vaellus suuntautui historiallisen Salpalinjan maastoon, jossa ihailtiin järkälemäisiä panssariesteitä ja suoritettiin matkan varrella speleologisia tutkimuksia alueelle louhittuihin kallioluoliin.

Tammela

Tammelan leiri jäi mieleen kansainvälisyytensä johdosta, leirille osallistui saksalainen lippukunta Kölnistä. Leirin puitteet taas olivat aika epäpartiolaismaiset leirialueella sijainneiden ja leirin käytössä olleen rakennuskannan takia. Leiriläiset toki asustelivat puolijoukkueteltoissa, leirin ylin johto päärakennuksessa. Muuten leiriolot jäivät tuntemattomiksi, kun osallistuin muutaman muun kanssa vain leiriä edeltävälle työleirille ja seuraavan viikonlopun ajan.

Syvin mieleenpainuma oli ehdottomasti Forssan lenkki,

Kuuluista Leko-teltta, konttausasennossa Petri (Jänö) Ijäs.

jota leirin sponsori ja ylipääjohtaja oli hankkinut leirin käyttöön rekkakuormalisen. Muuta ei leirillä ilmeisesti syötykään, mikä arvio perustuu aikalaiskuvauksiin laatikkokaupalla pois heitetyistä makkaroista ja muutamien koko

leirin ajan osallistuneiden vakuuksiin, etteivät enää eläessään koske lenkkimakkaraan, etenkin Forssan lenkkiin.

Vaelluksella olimme Joken (Jouko Jäntti) kanssa rastimiehinä vaellusreitit varrella. Osa

vartioista kiersi rastimme onnistuneesti, radio piiputti, satoi, eikä meille luvattua kuljetusta yörastille koskaan saapunut. Koska saamaamme karttaan oli merkitty vain oma rastimme, eikä yörastista ollut hajun palaa-

Tammelan leirialue 1977 oli ko-meaa mäntymetsää.

Kalle Pilviniemi tekemässä telttatarkastusta huonokuuloisille. Virolahti 1976.

kaan, pakkasimme kimpsumme ja kampsomme ja saapastelimme yötä myöten pimeässä takaisin leirialueelle. Lopulta perille saavuttuamme kellahdimme ensimmäiseen vastaantulleeseen puolijoukkueeltaan aamun sarastaessa ja nukuimme tyytyväisinä iltapäivään saakka.

Talvileirejä

Talvileirit pidettiin lähes poikkeuksetta Kämpän maastossa Hirsalassa. Luonnollisista syistä johtuen osallistujamäärät olivat pienempiä kuin kesäleirit, ja yleensä leiriläisille riittikin yksi lämmitettävä puolijoukkueelta majoituspaikaksi. Joskus osa johtajistoa osoitti erämieshenkisyttä ja majaili "LeKo"-nimisessä lämmitettävässä sissiteltavirityksessä. Se toimi varsin hyvin ns. termostaattikipinälläkin, ongelmana oli jossain määrin

puutteellinen ilmastointi, joka aiheutti kosteuden tiivistymistä teltan keino- ja avaruushuopaisiin sisäseiniin. Vesi tippui erilaisista kiinnikkeistä, naruista tms nukkujien niskaan ja kerrankin eräs nukkujista jäätynä hiuksistaan teltan seinään kiinni. Oli siinä ihmettelemistä! (ja naurussa pitelemistä...)

Urheilulajit olivat luonnollisesti talvisia. Talviolympialaisten lajeihin kuuluivat mm. kilpahihto, pulkkailu saunan mäkeä alas ja kuningaslajina luonnollisesti mäkihyppy. Vaikkei hyppyri korkea ollutkaan, todistavat useat Kämpän seinälle naulatut susekärjet lajin vaativuudesta ja erilaisista tyylilajeista.

Joskus saattoi käydä niin, että vajassa säilytettävä polttoöljytynnyri tyhjeni (tai jäätynä) kesken leirin. Kun kännykkää ei vielä ollut keksitty, eivätkä leiriläiset olleet ajokortti-ässä, saati että jollakin olisi ollut auto mukana,

ei auttanut kuin lähteä jalkapallikassa hakemaan muovikanistereilla öljyä Jorvaksen Shelliltä ja toivoo, että paluumatkalle saa liftin tai paluumatka osuu yksin iltapäiväbussin kanssa.

Eräällä tällaisella matkalla pojat olivat ehtineet puolivälissä olevaan kylään - mikäs se nyt olikaan - (Långvik, toim. huom.) jossa tie sukeltaa mutkaisena jyrkästi jonkun (notkelman) pohjalle ja nousee taas ylöspäin. Tilanteessa oli kuorma-auto alhaalla ja rekka ylhäällä, eivätkä kumpikaan uskaltaneet lähteä suuntaansa. Tällöin toinen urheista töseistä päätti ryhtyä ohjaamaan liikennettä ja viittoili mystisiä merkkejä mäen puolivälistä, jonka seurauksena moilemmat autot lähtivät yhtäaikaan liikkeelle ja väistivät toisiaan viime hetkellä. Lifti jäi haaveeksi...

Talvileireillä ruokailtiin ja järjestettiin iltaohjelmat yleensä Kämpässä sisällä. Muutamana

iltana pidettiin kuitenkin räiskäleenpaistoillamat ulkona. Saunaakin lämmitettiin, mikäli jostain saatiin hankittua vettä. Rannassa oleva kaivo oli yleensä täynnä merivettä ja ylhäällä olevasta suovedestä löytyi aina silloin tällöin hukkuneita hiiriä. Paras vesi olikin Raunion kaivos, tosin Raunion isäntä ei aina ollut kanssamme samaa mieltä veden käytön periaatteista, ja tällöin veden haku edellytti etukäteistiedustelua. Usein vettä tehtiin myös lumesta sulattamalla, mikä tietysti oli energian haaskaamista. Lisäksi yhden alkeittimellisen saaminen täyteen vei oman aikansa.

Kilpailutoiminta

Tösiläiset asettivat lähes poikkeuksetta edustusvartioita erilaisiin kisoihin. Kuuluisia epäluonnollisia, kisoihin ta-

pauskohtaisesti muodostettuja vartioita olivat Hapsenkakkaiset, Kissanpissäiset ja Herwoton. Kisavartiot osallistuivat Piirin tai SP:n PT-kisoihin ja usein myös Hiipivään Haamuun. Allekirjoittanut osallistui Herwottomassa pariinkin otteeseen HH:n, jossa saavutimme molemmilla keroilla kunniakkaan toisen sijan sarjassamme. Toisella kerralla panostimme jo hi-techiin, Kilpi-sen Olli nimittäin vippasi isänsä sanelukonetta, johon taltioimme rasteilla tekemämme havainnot. Aparaatista olikin hyötyä maalirastilla lopputehtäviä suoritettaessa.

Vuonna -79 Tösi oli mukana järjestämässä Piirin partiotaitoskaboja Porkkalan - Hirsalan maastossa. Itsekin olin siellä rastimiehenä. Meidän ja naapurimme Sinihaukkojen kämpät oli valjastettu kisaorganisaation käyttöön ja kun illan hämähärytystä saapastelin paikalle, olivat

kaikki paikat täynnä uupuneita rastimiehiä. Ainoa vapaa paikka löytyikin Sinihaukkojen saunalta. Tämä olikin muistaakseni ainoa kerta, kun nukuin "vieraissa".

Kisailuihin kuuluivat tietysti jokasyksyiset omat pt-skabat Kämpän maastossa. Usein mukaan tuli vartioita muistakin lip-pukunnista. Yleensä lähtöpaikka oli joko Tolsassa tai Jorvaksessa, josta maaston halki saapasteltiin tehtävärastien kautta Kämpälle, jossa oli maali. Maaliin oli yleensä suotavaa saapua ennen sunnuntai-iltapäivän (ja viimeisen) bussin lähtöä. Yörästi oli yleensä joko lentokentän maastossa tai leirintäalueen takamailla.

Rastit olivat usein varsin nerokkaasti sijoitettuja. Eräältäkin kerralta muistiin palautuu rasti, jossa piti noutaa tietty esine vastapäisestä niemestä. Linnuntietä matka oli lyhyt, maitse toivotoman pitkä ja ajasta oli kuitenkin kysymys. No, eipä sitä pitkään mietitty. Silloinen Vj:mme Ykä Mörsky riipaisi vaatteet päältään ja ui yli mennen tullen. Pohja-aika tuli, että heilahti.

Maaliin päästyä seurattiin jännittyneinä Kämpän seinälle sijoitetun tulostaulun täyttymistä sitä mukaa, kun kotiutuneet rastimiehet toivat rastinsa tulokset näyttille. Loppusijoitukset olivat usein muutamista kymmenyksistä kiinni.

Kämpän timoilta

Kämpä oli vakituinen tukikoh-tamme viikonloppureduilla ja vaelluksilla, joita ahkerasti järjestimme. Redut olivat yleensä vartioiden omia tai yhteisiä tilaisuuksia sekä talkooreissuja. Talkooreissuilla tehtiin yleensä polttopuita vajenneiden tilalle, useita keloja raahattiin Suursuolta ja pantiin pieniksi takkaa varten. Eräässä vaiheessa alkoi pokasahojen kanssa nitkuttelu tympiä, ja päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin konesahan hankkimiseksi. Tuumasta toimeen. Pääasiallinen varainhankinta toteutettiin karjalanpiirakoiden myynnillä Stockkalla. Itsekin olin siellä useana iltana ja viikonlop-

puna, olihan tavoite korkealla.

Lopulta kävi kuitenkin niin, että konesahaa pidettiin po- janvintioille liian vaarallisena, ja tavoitellun sahan sijasta lippu-kunta sai kuulun "LeKo"-teltan. Periaate oli ihan näppärä. Kes-kisaloon muodosti ahkion mal-liseksi muovattu teräspeltinen häkkyrä, joka toimi teltan kami-nana. Teltan katto saatiin aikaan sitomalla suksisauvat neliöön asianomaisiin kiinnikkeisiin. Kuu-luipa pakettiin vetoaisatkin.

Varjopuolena todettakoon, että teltta oli siis talvikäyttöön tarkoitettu. Mutta kun siellä majaili mukavasti neljästä viiteen asukia, ei annettu käytön rajoit-tua vain talveen. Kesällä siinä oli tietysti aika raahaaminen suksisauvoineen. Siviileissäkin vekotin herätti epäluuloja, kä-vipä eräälle Friggesbyn alueilla retkeilleelle vartiolle niin, että palattuaan Tolsaan junaseisak-keelle palatakseen junalla kotiin, uhkasi konduktööri jättää heidät junasta ilmoittamalla, ettei VR:n matkustajajunissa saa kuljettaa ammuksia...

Viimeisen päälle viritetty Niger-tel-ta malliksi muille. Virolahti 1976.

Tilastoja

TöSin lippukunnan johtajat 1933-2003

1933-1934	Toivo Kataja
1934-1938	Ilmari Salomies (Salonen)
1938-1940	Erkki Niinivaara
1941	-
1942	Pauli Kanerva
1943	Antti Örmälä
1944-1963	Pauli Kanerva
1963-1965	Kari Salmenkylä
1965-1966	Pentti Peltoniemi
1966-1967	Juhani Ahla
1967-1969	Seppo Saario
1969-1971	Markku Lahtela
1971-1976	Jukka Myyryläinen
1976-1978	Heikki Rajala-Rahko
1979-1983	Perttu Tapio
1984-1987	Petri Ijäs
1988	Jukka Halonen
1989-1991	Pasi Viertola
1992	Janne Leminen
1993-1994	Tobias Quee
1995-1997	Jussi Haapkylä
1998-2000	Mikael Ylijoki
2001 -	Martti Kyyrö

TöSin lippukunnan johtajan apulaiset 1933-2003

1938	Olli Kanninen
1938-1941	Pauli Kanerva
1942	Erkki Wirta
1943	-
1944-1947	Olli Kanninen
1947-1953	Lassi Westerling
1954-1963	Matti Castren
1963-1964	
1965-1966	Kari Salmenkylä
1967-1972	
1973-1974	Kari Teppola
1975-1976	Heikki Rajala-Rahko
1977-1978	Perttu Tapio
1979-1981	Petri Ijäs
1982	Jarmo (Kalle) Pilviniemi
1983	Petri Ijäs
1984-1987	Jukka Halonen
1988	Pasi Viertola
1989-1991	Jukka Halonen
1992	Tobias Quee
1993	Petri Ijäs
1994	Jussi Haapkylä
1995	Tuomas Haapkylä
1996-1997	Mikael Ylijoki
1998	Jussi Haapkylä
1999-2000	Tuomas Haapkylä
2001	Mikael Ylijoki
2002-	Tapio Levä

Töölön Sinisten Kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtajat 1958-2003

1958-1966	Simo Jaatinen
1967	Pentti Myyryläinen
1968	Unto Nyssönen
1969-1970	Pentti Erkola
1971-1973	Reino Pietilä
1974	Markku Lahtela
1975	Rauha Koiranen
1976-1989	Kari Teppola
1989-1993	Jukka Myyryläinen
1994-	Kari Teppola

Lippukunnan omat kesäleirit

Vuosi	Paikka	Leirinjohtaja
1933	Lohja (?)	Osmo Hämäläinen
1934	Ruujärvi (?)	tuntematon
1935	Ruujärvi	Osmo Hämäläinen
1936	–	
1937	Ruujärvi	Pauli Kanerva
1938	Ruujärvi	Pauli Kanerva
1939	Ruujärvi	Olli Kanninen
1940-45	–	
1946	Ruujärvi	Olli Kanninen
1947	Hahmajärvi	Lassi Westerling
1949	Partiopoukama (HePP)	Matti Salmenkylä
1950	Rasinkallio	Lassi Westerling
1951	Ruujärvi	Matti Salmenkylä
1952	Ruujärvi	Matti Salmenkylä
1953	Ruujärvi	Matti Salmenkylä
1954	Ruujärvi	Matti Salmenkylä
1955	Sikalisko	Matti Salmenkylä
1956	Sikalisko	Matti Salmenkylä
1957	Sikalisko	Matti Salmenkylä
1959	Sikalisko	Matti Saltonen
1960	Hirsala	Matti Salmenkylä
1961	Palolampi	Eino Tunkelo
1962	–	
1963	Sikalisko	Markku Lahtela
1964	Sikalisko	Kari Salmenkylä
1965	–	
1966	Särkijärvi	Arto Virkkunen
1967	Punelia	Seppo Saario
1968	Sikalisko	Arto Virkkunen
1969	Sikalisko	Martti Pimiä
1970	–	
1971	Sikalisko (*)	Kari Teppola & Leena Tuloisela
1972	Sikalisko (*)	Jukka Myrskyläinen & Leena Tuloisela
1973	Sikalisko (*)	Petu Tapio

Vuosi	Paikka	Leirinjohtaja
1974	Sikalisko (*)	Erkki Tulppala & Leena Tuloisela
1975	–	
1976	Mäkilampi	Heikki Rajala-Rahko & Kari Lallukka & Petri Ijäs
1977	Tammela	Petu Tapio
1978	–	
1979	–	
1980	Räyskälä (**)	Petri Ijäs
1981	Bengtskär (***)	Perttu Ijäs
1982	Kivisaari	Petu Tapio
1983	Haukkalampi	
1984	Haukkalampi (*)	Petri Ijäs
1985	–	
1986	–	
1987	Haukkalampi	Petri Ijäs
1988	Pyrskä (****)	
1989	Hirsala (*)	
1990	–	
1991	Poukama "Excalibur" (*)	Paula Kontkanen
1992	Hirsala	Tobias Quee
1993	Hirsala "Cyberhytty" (*)	Tobias Quee
1994	Kuutsalo "Käpy" (*)	Paula Kontkanen
1995	Poukama "Arbadakarba" (*)	Jussi Haapkylä
1996	–	
1997	Hirsala "Inkkari" (*)	Tuomas Haapkylä
1998	Kavalahti "Rooma" (*)	Tuomas Haapkylä
1999	Poukama "Höyry" (*)	Laura Koivisto
2000	Teijo "Töölö"	Tapani Tulkki
2001	Teijo "Dubloni" (*)	Martti Kyyrö
2002	Poukama "Kiltti" (*)	Tapio Levä

*) Yhteisleiri Hesparrton kanssa
 **) Yhteisleiri Hesparrton, Töölön Nuotioveikkojen ja Viestityttöjen kanssa
 ***) Ilvesveikkojen järjestämä leiri
 *****) Pääkaupunkiseudun Partiolaisten yhteisleiri

Valtakunnalliset suurleirit ym.

Vuosi	Paikka	Leirinjohtaja
1936	Suurleiri (Kultaranta)	Topi Katja, Sami Sorakuru
1948	Suurleiri (Vierumäki)	Matti Castren
1958	Suurleiri (Hanko)	Eino Tunkelo
1962	FSFn leiri (Pernaja)	Arto Virkkunen
1963	Mustankorkean talvileiri (Jyväskylä)	Arto Virkkunen

Vuosi	Paikka	Leirinjohtaja
1965	Hakkis (Sauvo)	Markku Lahtela
1970	Sompio (Sodankylä)	
1979	Karelia (Koli)	
1985	Miilu (Jämsä)	
1990	Tervas (Kannonkoski)	
1996	Loisto (Lappohja)	

Ulkomaiset leirit

Vuosi	Paikka	Joukkueen johtaja
1949	Faxe, Tanska	Lassi Westerling
1957	IX Jamboree, Englanti	Eljas Tunkelo
1960	Falster, Tanska	Eino Tunkelo

Vuosi	Paikka	Joukkueen johtaja
1963	XI Jamboree, Kreikka	Hannu Karvonen
1967	XII Jamboree, USA	Juhani Ahla
1975	XIV Jamboree, Norja	Heikki Rajala-Rahko

Antti Lyytikäinen

Intiaanileiri 1.–8.8.1997

Julkaistu Pihauksessa 3/97

Tänä vuonna ratkiriemukas kesäleirimme suuntautui tuttuun maastoon, noin kilometrin päähän Kämpästä. Jänön (Petri Ijäs) bussia apuna käyttäen olimekin paikan päällä jo hyvissä ajoin. Mukaan mahtui vanhoja konkareita, kuin myös uudenuutukaisia sudenpentujakin. Kaiken kaikkiaan meitä oli yli kuusikymmentä.

Eka päivänä saimme vain tavallisen retkilounaan, sillä Paula "Musta kattila" ja Anja "Hän, joka sanoo aina" saapuivat vasta illan hämartyessä. Ensimmäinen päivä kului lähinnä telttojen pystytyksessä ja yleiseen rakenteluun. Makujen maailmaan

pääsimme tutustumaan leikki-mielisessä makuratahässäkässä, jonka päätteeksi jok'ikinen sai oman inkkarinimen. Tämän lisäksi pykäsimme jokaiselle vartiolle ihka oman toteemipaalun. Aamuisin heräsimme inhaan torvisooloon, joka kruunautui lipunnostoon, aamujumppaan ja muuhun vastaavaan, kaikkien noustua. Haikki, leirin kohokohta, sujui kuin tyhjää vain. Kukaan ei itkusilmässä tiristellyt rakkojaan, vaan itsekukin suhtautui rääkkiin pä gott humör. Haikin rasteilla pelasimme muun muassa jänskää kolikkopeliä, jota isännöivät Martsari (Martti Kyyrö) ja Ralli (Panu Cleve). Sen tajusivat tie-

Leiripäivä alkaa lipunnostolla. Kuva on Rooma-leiriltä 1998, vasemmalla Markus Joensuu ja oikealla Kaarlo Saukonpää.

tysti kaikki paitsi allekirjoittaneen vartsa (vartio). Lisäksi myös solmuiltiin, arvioitiin etäisyyttä, hengenpelastettiin, kiritaivallettiin ja veisteltiin. Yörastilla valmistimme ruokaa nuotiolla.

Luontopolulla Samba (Tuomas Haapkylä) ja Veksi (Veikko Ollila) näyttivät meille kansainvälisiä käsimerkkejä, joista yhtä ei kukaan tiennyt, mutta lähin arvaus oli purilaat. Yösuunnistuksessa Töölön Sinisten nuoret ja ei niin nuoret lupaukset hakkasivat siskonsa menen tullen. Koittipa viimein päivä ja yö, jonka aikana tapahtuisi kaikkien pelolla odot-

tama ja kauhistuttava leirikaste. Ainakin mulla oli kivaa, muista en tiedä...

Leirin aikana tuli vedettyä leiriolympialaiset, jonka voittajaksi selviytyi Epun (Eero Pesola) ja Tapsan (Tapio Levä) vartio. Lajeihin lukeutui Rambo-rataa, lacrossea, uuintia, sun muuta mukavaa. Saunassakin ehdittiin pariin kertaa vieraila.

Iltanuotio-ohjelmista kenties mieliinmuistuvini oli Juden (Jussi Haapkylä) ja Helin (Heli Venho) "Romeo & Julia", Jouko Turkka-versiona tietty.

Kaiken kaikkiaan leirillä oli todella mukavaa, sapuska oli mukinmenevää, ainakin silloin kun lautasia ei ollut tarjolla, hahaa kuoliakaasinaurattaja... ja ennen kaikkea ohjelmaa oli riittävästi.

Inkkarileirin musiikkipuolen hoiti Martti (Mara) Kyyrö

Eläköön TöSi!

Paavo Ripatti

Tulin Töölön seurakunnan nuorisotyönohjaajaksi 60-luvun alkupuolella. Heti urani alkuvaiheessa sain varsin kiintoisan kokemuksen erään tösiläisen kanssa. Silloinen Poikien Keskukseen johtaja, Pentti Tapio, pyysi minua kokoamaan pienen ryhmän osallistumaan kansainväliselle vaellusleirille. Leiri kulkisi Kaarle XII:sta ja Karoliinien onnettomasti päättyneen sodan jalanjäljillä Keski-Ruotsin ja -Norjan tuntureilla. Suurin osa Karoliinien armeijaa paleltui tuntureille, osan norjalaiset tappoivat ja ryöstivät kuormaston.

Meitä oli kolme lähtijää koossa, minä sekä seurakuntanuoret Seppo Säilä ja Hannu Toikkanen. Koin suunnistustaitoni heppoiseksi, joten kysäisin lähtisikö Tösistä joku mukaan. Halukkaaksi ilmoitautui nuori mies nimeltä Seppo Salonen.

Ennen matkaan lähtöä pidettiin kaikille vaelluskurssi. Me suomalaiset emme joka lähtöön kahlanneet kaulaa myöten jääkylmissä virroissa. Meillä oli siitä kokemusta ennestään ja ajattelimme, että joutuupa tuota vaelluksen aikanakin tekemään muutenkin ihan omiksi tarpeiksi. Muut pitivät meitä hieman pelkureina.

Järjestäjät tutkivat myös varusteemme ja olivat sitä mieltä,

että Suomesta tuoduilla retkikivillä emme tekisi mitään, koska liikkuisimme reilusti puurajan yläpuolella. Ruoan valmistukseen olivat trangiat. Olimme kuulleet, että siellä kuitenkin oli hotelleja, sotilasalueita, puisia tuulusuojia ja sähkölinjoja. Siispä hylkyputakin saattaisi jostain löytyä. Vaivihkaa sujautimme kummallekin ryhmälle kirveen rinkkaan. Ma-

Keski-Norjan tuntureiden jylhiä maisemia.

joitteena meillä oli, uskokaa tai älkää, Söpu-teltta kummallakin ryhmälle. Vaan eivät muiden sen aikaiset vaellusteltat kuitenkaan olleet paljoa keveämpiä. Söpu osoittautuikin oivaksi majoitteeksi. Säätila saattoi yhden tunnin aikana vaihdella lumisateesta paahtavaksi helteeksi. Yöt olivat kylmiä ja trangialla lämmitetty Söpu tarjosi "olohuoneen" ja kahvinkeiton ohessa telttakangas kuivui mukavasti. Kateellisina muut kärvistelivät ulkona jäätävässä tuulussa keitellessään aamusaikkojaan.

Ryhmän ruotsalainen johtaja

hoiti suunnistuksen. Seppo kyllä jupisi reittivalinnoista, mutta häntä ei kuunneltu. Mutta kun porukka laskeutuessaan laaksoon ja puuston sekaan, tuli sieltä ulos lähes samasta paikasta kuin sinne oli menty, uskottiin Seppoa. Suunnistus annettiinkin vähin äänin automaattisesti hänelle. Yöpymispaikan Seppo valitsi aina kartalta suojaisasta

Seppo Salonen

paikasta, yleensä useamman joen yhtymäkohdasta. Siihen oli tulvan aikana ajautunut kaikenlaista puutavaraa, ja kirveellä oli töitä kun nuotio roihusi joka ilta iloisesti. Kelpasi siinä koko porukan istuskella ja kuivatella kampeitaan.

Vaelluksen loppupuolella Seppo oli taas kerran valinnut oivallisen leiripaikan. Kuivuneessa jokiuomassa poltettavaa oli runsaasti. Hetken kuluttua leiriimme tupsahti kansainväliseen joukkoomme kuuluvia tyttöryhmiä. Olivat jo vaelluksen alkuvaiheessa lyöttäytyneet

yhteen ja junnasivat eteenpäin vähän apaattisen oloisina. Koko vaellushomma tuntui olevan heillä hakusessa. Kun autoimme palelevilta tytöiltä rinkkoja pois ihmettelimme miksi ne olivat niin painavia. Selitys oli litimärät makuupussit ja muut varusteet. Osa joukosta oli niin lamassa, että pystytimme heidän telttansa. Nuotion lämpö ja valo olivat

heille kuin paratiisi. Senkertainen nuotio muistutti juhannuskokkoa, jonka ympärille oli risuista ja naruista tehty kuivatushäkki. Tuskin elämämme aikana olemme Sepon kanssa kuivattaneet sellaista määrää naisten kampeita ja makuupusseja kuin tuona iltana. Rinkat kevenivät kummasti.

Kukaan ei puhunut enää suomalaisten pelkuruudesta, vaan meille soviteltiin jonkinlaista sankarin viittaa. Tuumivatpa järjestäjät, että Kaarle kuninkaalla olisi pitänyt olla suomalaisia mukana niin muinainen sotaretki olisi onnistunut paremmin.

Olen ollut seurakunnan yhdyshenkilö Tösiin päin. Niissä merkeissä on tehty monenlaista yhteistyötä. On ollut tempausta, juhlaa, kirpputoria ja partiokirkkoa. Niistä on mieluisat muistot, mutta mikä parasta, olen tutustunut näinä vuosikymmeninä melkoiseen joukkoon suurenmaisia nuoria ihmisiä.

Lauletaan vielä...

Ripa Kyyrö säestyshommissa
Excalibur-leirillä 1991.

Laulu "Sandy" on raikunut ilman epäilyksiä kaikilla TöSin leireillä ja muuallakin, missä vain on vietetty aikaa partiolaulujen merkeissä. Laulun sanoista on olemassa hieman toisistaan poikkeavia versioita, joista tässä julkaistava on luultavasti parhaiten tunnettu. Laulu löytyy myös Suomen Partiolaisten Laululupa -kirjasta, missä sen numero on 5.

Sandy

Missä kaukana on länsi,
joki rotkoon vie,
asui majassansa Sandy,
kuinka kauan lie.

Missä lumiraja alkaa.
on Sandyn maa.
Siellä jossain ylimalkaan
Sandy asustaa.

Sinne metsäin taa
sä myös aikonet,
siellä varmasti saa
lumikengillä tallustaa.

Pistä karhunlihaa pannuun
pitkävartiseen,
heitä sitä sitten naamaas
rokonarpiseen.
Sieltä tarinaa on monta,
joki rotkoon vie.
Voi sitä onnetonta,
jolta hukkuu tie.

Sinne metsäin taa....

Guitar

E (E7)

Mis - sä kau - ka - na on län - si, jo - ki rot - koon

A H7

vie, a - sui ma - jas - san - sa San - dy, kuin - ka kau - an

E E (E7)

lie. Mis - sä lu - mi - ra - ja al - kaa, on San - dyn

A H7

maa. Siel - lä jos - sain y - li - mal - kaan San - dy a - sus -

E E

taa. Sin - ne met - säin taa sä

A E F#m H7

myös ai - ko - net, siel - lä var - mas - ti saa lu - mi -

A 1. E 2. E

ken - gil - lä tal - lus - taa. taa.

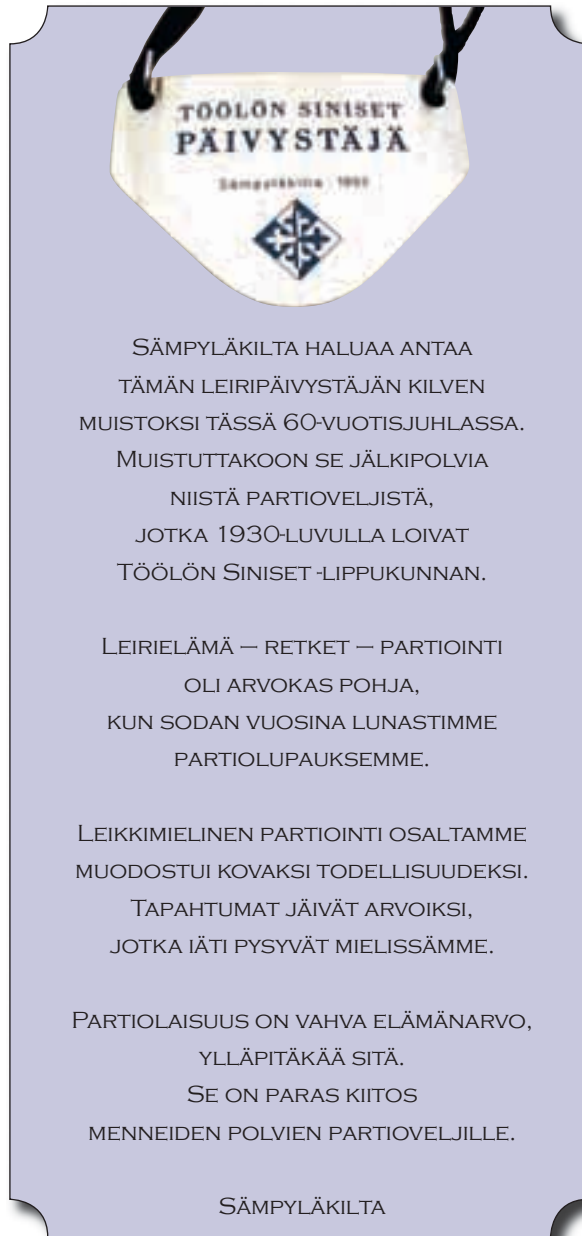

Säämpyläkillaan tervehdys

Töölön Sinisten Säämpyläkilta perustettiin vuonna 1945, jolloin vasta käyty sota itsenäisyyden puolesta oli vielä kaikkien mielessä. Sen jäseniä ovat, tai ovat olleet René Nordberg, Pauli Kanerva, Olli Kanninen, Arvo Haartti, Jorma Kilpi, Antti Örmälä, Markus Berg, Eero Hamartola, Pentti Erkola, Heikki Wirta, Erkki Wirta, Yrjö Kohonen, Teuvo Särkijärvi ja Lassi Westerling.

Säämpyläkilta on ollut vahva

Säämpylät juhlivat kiltansa 50-vuotista olemassaoloa syksyllä 1995. Noista ajoista ovat killan rivit jo valitettavan paljon harvenneet, mutta elossa ovat vielä Arvo Haartti, Olli Kanninen, Erkki Wirta ja Lassi Westerling.

taustavaikuttaja Töölön Sinisissä koko olemassaolonsa ajan, muun muassa monipuolisten yhteiskunnallisten suhteittensa ansiosta.

Töölön Sinisten 60-vuotisjuhlassa vuonna 1993 Säämpyläkilta luovutti lippukunnan käyttöön erityisen leiripäivystäjän kilven. Kilpeen liittyi adressi, jonka teksti lainattakoon tähän – onhan se tänään yhtä ajankohtainen kuin kymmenen vuotta sitten.

Perttu Tapio

Kasvatusta parhaimmillaan

Töölön Sinisissä on noudatettu kautta aikain sitä luovuttamaton partioperinnettä, että vartionjohtaja on vain hiukan vanhempi johdettaviaan. Jälkikäteen tulee miettineeksi, millaisilla eväillä on oltu liikkeellä?

Kun murrosikäisenä sait johdettavaksesi joukon hyvinkin erilaisia poikia, kun viikonloppuisin seikkailtiin metsissä ilman täysi-ikäisiä johtajia, onneksi silloin ei liiallisesti pohdittu erilaisia vastuukysymyksiä, eikä kasvattajan velvoitteita. Olisi jäänyt moni reissu tekemättä, jos näihin olisi puututtu nykypäivän tapaan.

Olihan niitä kasvatus/opetusmetodeja meilläkin. Vartiossani oli eräs poika, joka oli täysin pitelemätön rasavilli ja huulenheittäjä. Erityisesti Kämpällä, kun piti jo käydä yöpuulle, tuo veijari usein intoutui käyttäytymään siten, että kokeneinkin erityisluokan opettaja jäisi tänä päivänä pitkälle sairaalomalalle, jos vastaavaa kohtaisi.

Onneksi Kämpältä löytyi tarvittava varustus tällaisia tilanteita varten: noin puolen kuution kokoinen leiritarvikelaatikko. Usein puolen yön tietämissä tuo pieni mies laitettiin laatikkoon. Kansi kiinni. Laatikko pihalle. Yleensä noin tunnin kestävä ulkoilu riitti. Haittapuolena oli se, että hirvet ja muut yöeläimet menettivät rauhansa tuon pienen miehen melskatessa siellä laatikossaan.

En tiedä, oliko kasvatusmenetelmämme hyvä vai huono. Tuo silloin pieni mies voi kuitenkin nykyään ihan pulskasti. Sai hiljakoin everstiluutnantin jäivät!

Tiedä sitten, millaiset kasvatukset olivat sudenpentuohjauksella Outi Suomalainen,

Nina Sarkanen, Johanna Holviki ja Katri Silakivi. Ehkä kaikkia sudareita ei samaan tapaan "kasvatettu laatikossa", koska esimerkiksi Mike Monroe on maailmankuulu rock-tähti, ei upseeri!

Koulutusta parhaimmillaan: John Wayne -riihitys vuonna 1999, kuvassa vasemmalta Ralf Bunmann, Olli Muttala ja Jouko Häme.

Pihaus

PARTIOLIPPUKUNTA
TÖÖLÖN SINISTEN
JÄSENLEHTI

Kustantaja:
Töölön Sinisten
kannatusyhdistys ry.

Vastaava toimittaja:
Markku Kalervo Lahtela

Toimitus:
Martti Kyyrö
Petri Ijas
Perttu Tapio
Jukka Myyriläinen

Taitto:
Mervi Salokangas, 040-515 8100

Painotyöt:
Painoyhtymä Oy, 2003

Matti Castren (MaCa) vauhdissa Sikaliskon leirillä 1955. Tilannetta seuraavat Pauli Kanerva (keskellä) ja Ilmo Launis (oikealla.)